

bb. 70. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órá-
tól zárásig:

la/e

1973. június 11.

- 65. időjárásjelentés
- 66. magyar-szovjet építőanyagipari...
- 67. pótlás a németh károly beszédhez
- 68. szerzői est
- 69. a szot elnökségének meghívására...
- 70. hírojegyzék

...-

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztők: koncz antal
lakatos erzsébet

- 50 -

M 2/20

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Főm utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztőségért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. június 12.

bb. 1. minden idők legeredményesebb könyvhete - a magyar
könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülésének értékelése

i ró/tm/e hi la

1973. június 12.

az idei ünnepi könyvhét a könyvkiadás és az olvasó kul-
tura évről-évre ismétlődő seregszemléi között a legeredménye-
sebb volt. a könyvterjesztő vállalatok gyorsfelmérésének szám-
adatai - az állami könyvterjesztő budapesti 22 millió forin-
tos forgalmat, a művelt nép könyvterjesztő a könyvhét hat nap-
ján 10.5 millió forintos forgalmat regisztrált - kedvező képet
festenek könyvkiadásunk eredményeiről, olvasáskulturánk szín-
vonaláról. minek tudható be a könyv iránti felfokozott érdeklő-
dés, hogyan lehet értékelni az elért eredményeket? - erre
válaszolt a magyar távirati iroda munkatársának sarlós lászló,
a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülésének elnöke
és drucker tiber főtítkár.

- a nemzetközi könyvév magyar programjának megvalósítása
összefogásra készítette a művelődés minden területének dolgozó-
it. e közös munkához csatlakozva az országos-, a megyei- és az
üzemi lapok, az irodalmi folyóiratok és különösen a rádió min-
den korábbinál nagyobb mértékben vette ki részét a könyv és az
olvasás népszerűsítéséből, az olvasóvá nevelésből. az elért
eredményekben óriási része van a társadalmi összefogásnak -,
a társadalmi szervezetek, a művelődési intézmények, könyvtárak
és művelődési otthonok, a könyvkiadás és könyvterjesztés dolgo-
zóinak, szervezettebb együtt munkálkodásának -, amely további
lehetőségeket rejt magában.

/folyt.köv./

- 1 -

M

bb. 1. /minden idők...folyt./e

- ha a budapesti forgalmat tekintjük, meg kell állapítani, hogy a hatalmas felfutás elsősorban a peremkerületekben és az üzemekben történt nagyobb vásárlásnak köszönhető, mint-hogy a könyvkiadás és terjesztés céljai között első helyen áll a kevésbé művelt munkásrétegek és a parasztság olvasóvá nevelése, nem kell hangsúlyozni, mennyire jelentősek ezek az eredmények. az idei könyvhéten megnövekedett a vidék érdeklődése is, ebben óriási szerepet játszik a könyv ünnepének támogatása, a megyei és a városi párt- és állami vezetés részéről.

- ez a minden korábbinál szorosabb összefogás nagyszerű eredményeket hozott. baranya megyében a tavalyi 442 000 forintos forgalommal szemben az idén 865 000 forintért vásároltak, hajdu-bihar megyében 386 000-ról 647 000-re, borsodban 597 000-ről 1 306 000-re, vas megyében 253 000-ről 467 000 forintra emelkedett az ünnepi könyvhét forgalma. ötszáz üzemi vásárt rendeztek vidéken, s 250 utcai árusítóhelyen kínálták a könyvheti újdonságokat.

- idén először az általános fogyasztási szövetkezetek országos szövetsége is rendezett megnyitó ünnepséget, s hogy mennyivel összefogottabb volt szervezésük, azt bizonyítja például orosháza, dabas, kiskunfélegyháza és bicske 30 százalékkal emelkedő könyvvásárlása.

a könyvszakma - ha lehet - még nagyobb figyelemmel készült az idei könyvhétre, a kiadók már a könyvhétet megelőző hónapokban csaknem 350 új művet juttattak a boltokba. közülük a könyvhéten száz mű jelent meg. a nagy példányszámban megjelent kiadványok közül a szép versek 1972, a körkép 1973, a rivalda 1971-72. és a tengeri szél /mai szovjet elbeszélők/ köteteket a könyvhéten 50 százalékos kedvezménnyel vásárolhatták az érdeklődők, s kelendőségük igazolta sikerüket.

a könyvhét egyik szép hagyománya a könyv kivonulása az utcára, a könyvsátrakba. az elmúlt év sikerei nyomán az idén több sátorból álló könyvutcákat, könyvtereket hoztak létre kétszer annyi vidéki városban, s ezek osztatlan sikert arattak. a kitűnő tapasztalatok indokolják, hogy minél több vidéki városban - s ahol erre lehetőség van, a budapesti kerületekben is - létrehozzanak ilyeneket, elsősorban rendezvények színhelyéül szolgáló könyvtárak és művelődési otthonok közelében.

/folyt.köv./

- 2 -

NA

bb. 1. /minden idők...2.folyt./e

- megvalósult az a célunk is, hogy a nemzetiségi területeken az ott lakók anyanyelvén kiadott kötetek is megtalálhatók legyenek a sátrakban, s ismét megjelentek - az utóbbi évek hagyományaihoz híven - azok a kiadók, amelyek a szomszédos szocialista országokban magyar nyelvű könyvkiadással is foglalkoznak.

- színes és hangos volt az ünnepi könyvhét propagandája. úgy tűnik, megszűnt a könyvvel kapcsolatban az az arisztokratikus szemléleti mód, hogy a könyvnek nem szabad vásárt csinálni. véleményünk az, - és ezt igazolják az eredmények - hogy szükség van a jó ízlésű harsányságra, a zene és a színjátszás jelenlétére a könyv ünnepén, mert ez valóban új, eddig érintetlen közönséget képes könyvközelbe hozni, s távlatilag olvasóvá nevelni.

- jelentős eseményei voltak a könyvhétnek az író-olvasó találkozó. ezek szervezése során a rendező könyvtárak, művelődési otthonok és a könyvesboltok arra törekedtek, hogy a helyszínt látogató írók műveit a boltokban, sátrakban, művelődési otthonokban, könyvtárakban létesített árusítóhelyeken a közönség mindenütt megtalálhassa.

- az ünnepi könyvhét nyitotta meg a nyomtatott magyar könyv 500. évfordulójáról megemlékező események sorozatát. ezt valóban csak megnyitónak szabad tekinteni, amelyet szívós, kitartó munkának kell követnie. /mti/

---

bb. 2. az utóbbi évek legjelentősebb ősrégészeti feltárása velem-szentviden

vid/e fm hgy

1973. június 12.

európa egyik jelentős ősrégészeti lelőhelyén, a kőszeghegyaljai velem-szentviden megkezdik a rendszeres feltárásokat. a több évig tartó nagyfontosságú régészeti feladat elvégzésére munkaközösség alakult a szombathelyi savaria muzeumban dr. bándy iván régész-muzeumigazgató irányításával.

a kis vas megyei falu határában 1904-ben miske kálmán végzett kutatásokat. az ország legnagyobb bronz- és vaskori leletanyaga került akkor elő.

/folyt.köv./

- 3 -

NA

bb. 2. /az utóbbi évek...folyt./e

több mint ezer öntőminta, fujtatók, ugynevezett fujtatóvégek és más tárgyi emlékek bizonyítják, hogy két évezreden át folyt e helyen bronz- és vasöntés. sáncokkal erősített törzsi központ volt ekkor velem, s valószínűleg a környék legjelentősebb településének számított.

számos kérdés azonban még tisztázatlan ez ügyben, például az, honnan vették az öntéshez a nyersanyagot, a környéken ugyanis semmi nyoma fémlelőhelynek. /mti/

...

bb. 3. csepelen: a lakosság javasolta, a tanács megvalósítja

t -don/e hi la

1973. június 12.

a csepeli tanácstagok jelölőgyűléseken elhangzott közérdekű javaslatok közül 24-et még az idén megvalósítanak -, jelentették be a 21. kerületi tanács keddi ülésén. egyebek között felújítják a rákosi endre utca és a merkur utca járdáját, a rákosi endre utca felgyűlemlő víz elvezetéséhez pedig csatornát létesítenek. vízvezeték építenek a királyerdő utcában. a negyedik ötéves tervidőszak végéig az új városközpontban játszótér alakítanak ki. új lámpatestek felszerelésével javítják a kormos lászló tér közvilágítását. a munkásokon környékén új orvosi rendelőt létesítenek.

a csepeli tanács távlati tervének összeállításánál a jelölőgyűléseken elhangzott javaslatokat messzemenően figyelembe veszi. így például felkarolják azt a lakossági kezdeményezést, hogy az ady endre ut, illetve a kossuth lajos ut környékén iparcikk bolt, a táncsics Mihály ut környékén pedig rőtlex üzlet létesüljön. a királyerdei kertváros határában 16 tantermes általános iskola épül majd, s indítványozzák a kerületi rózsadomb és csillagtelep gázellátásának megoldását. a távlati tervek között szerepel új művelődési ház építése, valamint a katonajózsef utcai tanintézet bővítése és felújítása. a rákosi endre utca lakótelep 1976 után nyolc tantermes iskolát, továbbá 100, illetve 60 személyes óvodát és bölcsődét, s több iparcikk- és élelmiszerboltot kap majd.

az ülésen a tanácstagokat tájékoztatták azokról a lakossági javaslatokról is, amelyeknek megvalósítására egyelőre nincs lehetőség, illetve amelyekhez a helybeliek fokozott segítsége szükséges. így például feltételek hiányában a következő esztendőben nem oldható meg az a probléma, hogy minden iskolaköteles gyermek napközi otthonos, illetve iskola otthonos ellátásban részesüljön.

/folyt.köv./

- 4 -

NA

bb. 3. /csepelen...folyt./e

a jelölőgyűléseken sokan szótartották, hogy a kerület városképét egy sor engedély nélkül emelt lakóházszerű építmény rontja. mint a tanácsülésen hangsúlyozták: a lakosság észrevétele jogos, de a városkép javításához, az engedély nélküli építkezések megelőzéséhez a csepeliek figyelmeztető jelzéseire, címmel megjelölt bejelentéseire van szükség. /mti/

...

bb. 4. hogyan alakították át keresztény templomot dzsámivá a törökök? - érdekes régészeti és településtörténeti lelet mecseknádasdon

vid/e fm hgy

1973. június 12.

hazánkban először a baranya megyei mecseknádasdon találtak olyan régészeti leletet, amely arról tanuskodik, hogyan alakították át a törökök keresztény templomot dzsámivá.

a nemzeti múzeum és a baranya megyei tanács anyagi támogatásával ez év tavaszán kezdődött ásatás - sándor máriának, az országos műemléki felügyelőség régészének irányításával - a festői környezetű községben. a várhegyen - az ugynevezett schloss-bergen - a fákkal benőtt, sűrű bozótos terepen mindössze két falcsont volt látható. az ásatás nyomán kívánták tisztázni - ismert dokumentumok segítségével - a romterület korát, egykori rendeltetését, kiterjedését. a 13. század végén ugyanis már említés történik az itt állott várról, a castrum nádasdról, majd részletes tudósítás szól róla török forrásból, evlial cselebitől. úgy ír róla, mint keresztény templomból átalakított dzsámiról, amelyhez hozzá tartozott egy pászta háza, továbbá fürdő, valamint 1619-ben ibrahim várparancsnok vezénylete alatt csaknem félszáz főnyi őrség helye volt itt. ugyanezt támasztja alá a 18. század elejéről származó canonica visita. a műemlékek jegyzékéből viszont 1905 óta teljesen hiányzott, csupán „csontfal”, -ként tartották nyilván.

az érdeklődést az keltette fel, hogy a korábbi kutatók a falutól nyugatra lévő réka-várra vonatkoztatták a nádasdi vár utaló történeti adatokat, a forráskritika alapján azonban tisztázódott, hogy a nádasdi várról szóló adatok nem azonosíthatók a stein-bergen állott réka-várral, hanem a schloss-bergnek nevezett területen lévő romokat kellett feltételezni a nádasdi vár maradványainak. a kutatás és az írásos adatok egyeznek, tehát baranya településtörténete szempontjából is érdekes az új nyom. a csere a hegység-nevek felcseréléséből adódhatott.

/folyt.köv./

- 5 -

NA

bb. 4. /hogyan alakítottak...folyt./e

a földtakaró alól kibontott épület eredetileg a 13. századból származó erődített templom volt. ezt alakították át a törökök saját igényeiknek megfelelően, ami kitűnően nyomon kísérhető. az ásatás során nagyszámu török eredetű tárgy - kancsó, kályhaszem, főzőedények, valamint igen szép faragott gótikus kötőredék került napvilágra. a kutatás a héten zárul. a falakat további állagmegóvás érdekében egyelőre visszatemtik. /mti/

...

bb. 5. a tiszta-2 vizlépcső leletei

i zsu/pá/e hi la

1973. június 12.

a tiszta-2. vizlépcső munkálatai során az építők és a vízügyi dolgozók mellett a régészeknek is bőven akadt tennivalójuk: a duzzasztóműhöz vezető terület ugyanis valóságos kincseshányának bizonyult számukra. a vizlépcső munkálatai során az utolsó tíz év legnagyobb szabásu régészeti vállalkozását bonnyolították le: hatalmas területen mintegy 100 000 köbméter földet forgattak meg, s több mint 5 000 esztendő át fogó - a korai neolitikumtól a késő középkorig terjedő - időszakból 3,300 sír került napvilágra, számos település teljes, illetőleg részleges feltárásával.

például tiszalökön tárták fel első ízben a 11-12. századi jobbágytelepülés nagyobb összefüggő részletét. ezek az első hitelesen feltárt, földbe süllyesztett árpádkori paraszti lakások. ugyanis a környéken került el - a középkorban - rázomfalu, ide temetkeztek a honfoglaló magyarok. a középső tiszamenti, nem nagy kiterjedésű települések jellegzetes formája az ovális alaku gödörtakás volt; alapterülete mintegy 20-25 négyzetméter, s mindegyikben volt tüzhely is. a közép-tiszavidék jelentős területének előzetes régészeti feltárását egyébként a magyar nemzeti múzeum szolnok, heves és borsod megyea bevonásával végezte el. a feltárások és az anyagok feldolgozása kilenc évig tartott. három lelőhelyen négy korszak kutatása alakult ki: kisköre-gát a késő neolitikumból, tiszafüred bronzkori és avarkori, tiszaoérvény az árpád-korból származó leletekkel gazdagította a feltárások anyagát.

a tiszta középső szakaszán - szolnoktól az eger-patak torkolatáig - találjuk a tiszai kultúra másik települési központját. a kiskörei település építményei mind formai, mind technikai szempontból eltérnek a dél-alföldi típusoktól. /folyt.köv./

- 6 -

bb. 5. /a tiszta-2...folyt./e

a kiskörien feltárt 2 500 négyzetméter területen tíz lakógödör került elő. a kisebbek 10-12 négyzetméter alapterületűek, a nagyobbak 20-22 négyzetmétereseek. megtalálható bennük a tüzhely vagy a gödör alján, vagy annak oldalfalába vájva.

a régészek a hajdani őslakók babonás hiedelmeinek számos bizonyítékát tárták fel. a hódmezővásárhely-kökénydomb területén olyan lakóházat tártak fel, amelynek a padlójára épített szögletes hombár négy sarka alá egy-egy kőbaltát tett a gazdája. elhelyezésük tudatos cselekvésre vall: a maga számára védelmet remélt attól, hogy a kőbaltákat elmozdithatatlan edény alá helyezte. az európai hiedelem-világban is számtalan hasonló példát találunk: viévlámláskor baltát, jégesőnél kést dobna az udvarra, hogy így elvágják a pusztító erőt. sok helyen találtak az állattartásra, a halászatra utaló eszközöket, s fontos adatokkal gazdagodott a régészet a tiszai kultúra temetkezési szokásairól és demográfiájáról.

a füzesabonyi kultúra 622 feltárt sírja a magyarországi középső bronzkor eddigi legnagyobb, hitelesen feltárt temető-része. a leletanyag teljes keresztmetszetét adja az akkori eszköz-, fegyver- és ékszer típusoknak. kiemelkedő lelet a két nemzetségű sírja, a kor teljes fegyvertárával, az időszakmitásunk előtti 16. századból; másik figyelemre méltó darab az időszakmitásunk előtti 15.-16. századból megmaradt, emberarcot ábrázoló madártestű edény.

az avarkor különböző szakaszaiból is feltártak sírokat. a kiskörei temetőben a préselt aranylemezes övvel, íjjal és szablyával eltemetett férfiak és családtagjaik feltehetően a fontos tiszai átkelőhely védői voltak. az árpád-kori temetőből 400 sírt bontottak fel, ezekből is több használati eszköz került elő. az ásatás fontos eredménye, hogy először nyertek megbízható adatokat az árpád-kori faluszerkezetről. mégpedig: a házak két dombon helyezkedtek el, s a dombok közötti mélyedésekben húzódtott a kocsiút. a feltárt agyagos altalajban feltehetőek voltak a keréknyomok, s a gyalogos közlekedésre szánt utpadka is, amelynek szélessége elérte a 9 métert.

a tiszta-2 vizlépcső munkálatainál végzett ásatások igazolták 1. istván királynak azt a törvényét, amely több közösség számára kötelezővé tette a templom építését. nagyobb méretű árpád-kori település volt a kisköre-gát lelőhelyhez tartozó szingegáton, várfenéken. ezen a területen apátság állt. a századi apátságot 1066-ban alapították, s tiszakeszitől két kilométerre egy dombon emelkedett. /mti/

- 7 -

bb. 6. nyári játékok a bajai viziszinpadon

vid/e fm hgy

1973. június 12.

bács-kiskun megye déli területének idegenforgalmi centrumában, baján, változatos, színvonalas nyári program készült, amelynek érdekessé sifoltja a viziszinpad művészeti esemény-sorozata. a viziszinpadon június 25-től kezdve több mint 30 rendezvényre kerül sor. a bajai művelődési központ színháztermében egy hónapon át vendégszereplő kecskeméti színtársulag gálaestet tart majd a viziszinpadon. az itt sorra kerülő tíz nyári zenei esten többek között strauss-, haendel-, mendelssohn- és liszt-művek hangzanak el. rendszeresek lesznek a filmbemutatók, és könnyűzenei műsorokat is rendeznek a bajai vízi pódiumon. /mti/

...-

bb. 7. négyezer pár gólya él az országban - „népszámlálásra”, készülnek a madárvilágban

i kg/pá/e sb la

1973. június 12.

a medárdi esőzés nemcsak a növényvilágot üdítette fel, a rovarok is erőre kaptak, ami pedig a madaraknak kedvez, hiszen most van a fiókanevelés, s az utódok felcseperedésének időszaka. a fészekben csipogó „csemeték”, szülei most bőven hordhatják a táplálékot. a gyakran meglepetésszerűen változó időjárás következtében több madárfaj, mint például a kanalasgém vagy a kócsag nem költött az idén, e madarak céltalanul kóborognak az alföld gázlóin, aprócska tavain, tócsái között. a gólya csak június végén költi ki fiókait. a londonban székelő nemzetközi madárvédelmi tanács megkérte az országos természetvédelmi hivatalt, hogy számolja össze az országban élő és itt vendégeskedő madarakat. négyévenként ugyanis madárszámlálást tartanak Európában. a felmérés célja, hogy megállapítsák, melyik fajt fenyegeti a pusztulás veszélye, mit kell tenni megmentésükért. a nemzetközi szervezet közreműködésével tiltották be például a ddt-por használatát is, amely tömeges madárpusztulást okozott. a legutóbbi felmérés szerint hazánkban 3 500-4 000 gólyapár él.

adatokat gyűjtenek majd a ragadozó madarokról is, a jelek szerint a vándorsólyom már kiveszett és ez a sors vár a kerecsensólyomra és a parlagi fészkelő sasra is. ez utóbbinál a megfigyelés szerint idén csak egy pár nevel fiókat. /mti/

...-

- 8 -

m

bb 8. nyílnak az orchideák szegeden

vid/um kz hgy

1973. június 12.

a legillatosabb trópusi virágok - a mexikói pettyes orchideák - nyílnak szegeden, az egyetemi botanikus kertben. tucatnyi függőkosárban a fűvészkerti bejárati főútvonalának mentén helyezték el a szirmaikat bontogató egzotikus növényeket. a hazánkban ritka, különleges virágok vaniliára emlékeztető erős, de kellemes illatukkal hívják fel magukra a látogatók figyelmét. /mti/

...-

bb 9. az „olvasó népért mozgalom továbbfejlesztéséről” - országos konferencia nyíregyházán

i tf/gk um hi la

1973. június 12.

első alkalommal rendezi meg az „olvasó népért”, mozgalom országos tanácskozását a hazafias népfront országos tanácsa és a magyar írók szövetsége: június 14-től kezdődően - két napos programmal - nyíregyházán, a bessenyi györgy tanárképző főiskolán.

előzetesül a tanácskozáshoz az mti munkatársának elmondták a népfront illetékesei, hogy a szocialista közművelődési könyvtárhálózat megszületésének 20. évfordulóján, 1969-ben mezőszentgyörgyön hangzott el az olvasó népért mozgalom társadalmi elnökségének nagyhatású felhívása: gyarapítsuk nemzeti műveltségünket, váljon olvasó néppé a magyar nép. négy év telt el a magyar írók szövetsége által indított mozgalom kibontakozása óta. szép sikereket hozott ez az időszak olvasási kulturánk fejlesztésében, s az eredményekben kétségtelenül része volt az olvasó népért mozgalomnak is. sok könyvtár épült, s e korszerű intézmények olvasótáborának rohamos növekedése is a tömeges olvasási igényt tükrözi. szombathely új megyei könyvtárában például két év alatt érték el azt az olvasólétszámot, amire tíz év múlva számítottak volna. miskolc új könyvtáraiban már a megnyitásuk utáni első időszakban is több ezer új olvasó jelentkezett. örvendetes, hogy a könyvtári statisztika szerint az utóbbi években a tanulóifjúság után a 20-30 év közötti korosztály könyvhasználatában mutatkozik a legnagyobb növekedés.

legfontosabb feladata az olvasó népért mozgalomnak az, hogy hangot adjon a társadalmi igényeknek, és e társadalmi igények állhatatos képviselőjével elősegítse a helyes állami intézkedések megszületését, majd végrehajtásukra minél nagyobb társadalmi erőket állítson sorompóba. javarészt a mozgalomnak köszönhető, hogy javult társadalmunkban a művelődés becsülete, a könyvkultúra értékei iránt fogékony közszellem - s ez jobb légkört teremtett a társadalmi méretű olvasáshoz. /folyt.köv./

- 9 -

Na

bb 9./ az „olvasó népért,, ...folyt./um

különösen az ifjúság műveltségéért, olvasóvá neveléséért tett sokat a mozgalom - a „kincskereső,, című irodalmi gyermeklap indításától kezdve a gyermekkönyvhetek és gyermekkönyv hónapok rendezésén keresztül a korszerű pedagógusnevelésért folytatott ankétokig.

könyvkiadásunk is fontos feladatának tartotta a társadalom olvasottsági színvonalának következetes emelését. 1972-ben minden korábbinál több, számszerint 6648 művet jelentetett meg, 3 millió példányban. a közelmúltban bontakoztak ki olyan nagyszabású kiadói vállalkozások, mint például az ifjúságnak szóló „képes földrajz,, és az „igy éltek,, című sorozat, illetve „a magyar irodalom remekei,, és „a szovjet irodalom könyvtára,, címmel a felnőtt olvasótábor számára indított sorozatok.

mindezek a tények, adatok az olvasómozgalomnak csupán a kezdetét jelzik, hiszen annak idején az „olvasó népért,, kezdeményezői nem kampányt, hanem évtizedekre szóló szívós munkát vállaltak. ennek kibontakozása már napjainkban is olyan sokrétű társadalmi, közéleti cselekvést kíván, hogy a mozgalom kinőtt az írószövetség kereteiből. ezért a hazafias népfront v. kongresszusa vállalta, hogy gazdája lesz a mozgalomnak, s szolgálatába állítja a több mint egy évtizede működő könyvbarát-bizottságokat, amelyek elsősorban a szervezésben értek el elismerésre méltó eredményeket.

ilyen gondolatok - és az olvasómozgalom továbbfejlesztésére vonatkozó javaslatok - kerülnek majd napirendre a csütörtökön kezdődő országos tanácskozáson, nyiregyházán. /mti/

..

bb 10. katalógus a szolnoki levéltár kézírásos térképeiről

vid/um fm hgy

1973. június 12.

érdekes helytörténeti kiadványt készített Antal Árpád, a szolnok megyei levéltár vezetője: részletes katalógust állított össze a levéltárban őrzött kézírásos térképekről. több mint háromszáz, 1730-1867. között készített különféle rendeltetésű térképet - köztük jónéhány díszes, színes példányt - ismeret könyvében a szerző. a térképek nyomán kirajzolódik az egykori alföldi táj - a mai szolnok megye és a kiskunság - arculata, amely a múlt századi vízrendezések hatására alaposan megváltozott. a legkorábbi, 1730-ból való kézírásos térkép például a tápió-vidéket ábrázolja - azt a mocsarat, amelynek már a nyomai is eltűntek. az egykori nagy alföldi mocsarokról készített térképek értékes segítséget nyújthatnak a geológusoknak, a tőzegtelepek felkutatásához, a talaj szerkezetének vizsgálatához is. több helyen felbukkan a híres ördögárok nyoma, amelyet a tizenhetedik század elején kezdtek építeni kunszentmártontól baja felé, a vizek levezetésére. /mti/

MA
- 10 -

bb 11. orvosi tanácsok a nyári fertőzések megelőzésére

i vt/tr um hi la

1973. június 12.

a nyári időszak egyik leggyakoribb betegsége a bélhurut. a kórokozó baktériumok, vírusok általában a szájon át kerülnek a bélrendszerbe, ahol elszaporodnak és megbetegedést idéznek elő. az is előfordul, hogy a fertőzött egyén maga nem lesz beteg, de a kórokozók közvetítésével embertársai egészségét veszélyezteti.

a nyári melegben elszaporodnak a legyek: ellepik az élelmiszereket, terjesztik a fertőzést, s a melegebb időszakban könnyen elszaporodó kórokozók bélhurutos járványokat idéznek elő. a tapasztalatok szerint az emberi szervezet a nyári melegben fogékonyabb a bélfertőzésekre. a bélhurut fertőzést jelezhet, az ilyen beteg forduljon orvoshoz. nem szabad elfeledkezni arról sem, hogy ami a felnőttnél egyszerű bélhurut, az a gyerekek és öregek körében súlyos betegséggé válhat.

a fertőzések, betegségek megelőzése érdekében érdemes megszívlelni az orvosok tanácsait. az egyik fontos védekezési mód a gyakori kézmosás, ezt étkezés előtt sohase mulasszuk el. napi elfoglaltságunk során - a munkahelyen és a közlekedésben is - szennyeződhet, fertőződhet a kéz. ezért hazatéréskor azonnal mossunk kezet, lehetőleg meleg szappanos vízben. kisgyermekhez ne nyuljunk mosatlan kézzel, mert szervezetük jóval érzékenyebb a felnőttekéénél, könnyebben fertőződhet.

a nyári melegben fokozottan óvjuk az ételt a szennyeződéstől, a legyektől. az élelmiszereket hideg helyen és csak rövid ideig tároljuk. nyáron lehetőleg frissen főzött, vagy sült ételket fogyasszunk. különösen kisgyermeknek ne adjunk állott, másnapos ételt. a gyümölcsöt és a nyersen fogyasztásra kerülő zöldséget csurgó vízben gondosan mossuk meg. a fertőzések, betegségek megelőzésének lényeges feltétele továbbá a legyek irtása, aminek igen célszerű eszköze a chemotox elnevezésű permetező anyag. /mti/

..

bb 12. nyári üdülés erdőben : csak diákoknak

vid/um kz hgy

1973. június 12.

erdei napközis diáktábort nyit zalaegerszegen a városi tanács. a várostól néhány kilométerre levő parkerdőben a vállalatok, ipari üzemek segítségével alakították ki az üdülőhelynek is beillő tábort. 400 általános iskolás diák töltheti el benne hasznosan a szünidőt. az erdei táborban pedagógusok foglalkoznak a diákokkal, a szünidő második felében pedig már korrepetálásokat is tartanak. a táborhelyen kitűnő sportolási lehetőségek is vannak. a városi tanács saját költségén szállítja nap mint nap a diákokat a városból a parkerdőre és vissza. a szülők ugyanazt a napközis díjat fizetik, mint az iskolában. /mti/

MA
- 11 -

bb.13. több baby-és csecsemőholmit ad a budapesti finomkötöttárugyár

160l/pá/sb/a/la

1973. június 12.

a belföldi ellátás javítása, a választék bővítése érdekében baby-és csecsemőholmikból az utóbbi három év alatt mintegy 50 százalékkal növelte termelését a budapesti finomkötöttárugyár - pedig számottevően csökkent a dolgozók száma. a vállalat budapesti gyáraiban - elsősorban Zuglóban és Rákospalotán - a munkások csökkenését nagy termelékenységű berendezések üzembe állításával próbálták ellensúlyozni, s a nagyobb munkaigényességű gépeket Debrecenbe telepítették át. a vállalati rekonstrukció keretében már hozzáláttak ahhoz, hogy Rákospalotán új, korszerű kikészítőüzemet építsenek, Zuglóban - csakugy mint Balassagyarmaton és Debrecenben - már tulvannak a nehezen; mintaszerűek a dolgozók munkakörülményei. van mivel büszkélkedni a gyárlátogató külföldiek előtt: az öltözők, a zuhanyozók, az étkezdé, az orvosi, a fogorvosi és a nőgyógyászati rendelő stb. megfelel a korszerű igényeknek.

a kiváló címmel kitüntetett, az idén száz. esztendő s vállalat dolgozóinak döntő többsége nő. az élet-és munkakörülményeik tervszerű javítása mellett a gyár gazdasági és társadalmi vezetői messzemenően gondoskodnak a jelenleg gyermekgondozási szabadságon lévő 615 kismamával is. a varrodában pedig a szülés előtt álló asszonyok, s néhány más rászoruló számára lehetővé tették, hogy állandóan a délelőtti műszakba járjanak. /mti/

--

bb.15. elhunyt császár sándor elvtárs,

a/hgy

1973. június 12.

a,, szocialista hazáért,, érdemrend kitüntetettje, a munkásmozgalom régi harcosa, a magyar partizánszövetség tagja. temetése június 14-én d.u. 14 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp budai járási bizottsága

magyar partizánszövetség.

/mti/

8.45/a

10 95

--

- 12 -

bb.14. automata kenyérgyár épül hódmezővásárhelyen

vid/kz/a/hgy

1973. június 12.

automatizált kenyérgyár építését kezdték meg hódmezővásárhelyen. az építésre és a berendezésre mintegy 40 millió forintot költ a Csongrád megyei sütőipari vállalat. elkészülte után naponta 22 tonna kenyeret és péksüteményt készít mindenfajta fizikai munka nélkül. az nszk-ból vásárolt dagasztók teljesítménye négyszeresen szárnyalja túl a hagyományosakét: a korábbi husz perc helyett öt perc alatt dolgoznak fel egy-egy adag tésztát. a holland gyártmányú adagoló és formázóberendezésektől futószalag viszi a kenyeret az osztrák gyártmányú, olajfűtéses kemencékbe. ott mozgó sütőlapokra kerül, s mire - az előre megadott program szerint - végighalad a kemencén, akkorra kiszül. a,, hőszilipen,, kilépve, még a fényt adó vizes,, mosdatást,, is automata készülék látja el. a raktárba is futószalagon jut a készáru.

a négy ország legkorszerűbb berendezéseivel ellátott kenyérgyár hazánk legmodernebb ilyen üzemei közé tartozik. a terv szerint két év múlva kezdi meg a működését. /mti/

--

bb.16. tiszá-kutató uttóróexpedíció

vid/kz/a/hgy

1973. június 12.

a kiskörei vízlépcső megépítése miatt ismét átalakuló tiszá völgyében nagyszabású uttóró tiszá-kutatóexpedíció indul a nyáron. a pajtások százai június közepétől, szeptemberig utaznak majd a vizen, a környéken és tanulmányozzák a folyó élővilágát. táborútneket az ártéri erdőkben, ismerkednek a környezet flórájával, keresik, kutatják az elmúlt korok régészeti, népi emlékeit, növény-és állatvilágát. az expedíciók, dolgozatokat, felméréseket készítenek a tiszá szabályozásáról, a tiszalöki, a kiskörei vízlépcsők születéséről és rendeltetéséről. kiemelten foglalkoznak a tiszatájon élő népek foglalkozásaival, élet és munkakörülményeivel. naplóba rögzítik a népszokásokat, népi mondákat, a nép ajkán élő halász, vadász történeteket. az idei expedíciók a tavaly megkezdett nagyszabású kutató munkát folytatják. /mti/

--

8.00/a

10 95

- 13 -

bb.17. műtrágya-felhasználásunk elérte a fejlett országok szintjét - 1985-ig háromszorosára bővül a gyártási kapacitás

i/bé/tm/sb/a/hgy

1973. június 12.

a nehézipari minisztérium tájékoztatása szerint Magyarország belépett a nagyadagu műtrágyát felhasználók sorába. a hektáronkénti 170 kilogramm hatóanyaggal elértük a fejlett ipari országok szintjét, és egyben megteremtettük a korszerű talajerő visszapótlást. az elmúlt év és az idejéig esztendő a gyors fejlesztés időszaka, s amíg tavaly elsősorban az alapanyag-bázist bővítették, az idén a választékot növelték a vegyipar üzemei. a hagyományos foszfor, nitrogén és kálium hatóanyagok mellett megjelentek az összetett hatóanyagú műtrágyák is, ezeket a korszerű termékeket a péti nitrogén műveknél, a peremartoni vegyipari vállalatnál és a tiszai vegyi kombinátnál állítják elő.

a nehézipari minisztérium a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériummal közösen a hasonló adottsággal rendelkező európai országok tapasztalatait felhasználva elkészítette azt a távlati tervet is, amely alapján a jövőben biztosítják a mezőgazdaság igényeinek kielégítését. a tervek szerint 1985-ig több mint háromszorosára kell növelni a műtrágya-ipar kapacitását. ezzel a bővítéssel már teljes egészében biztosítani tudja a vegyipar a nitrogén-műtrágya szükségletek kielégítését és jelentősen csökkenthető az import foszfor-műtrágyából.

a koncepció szerint olyan üzemeket kell létesíteni a következő években, amelyek nyersanyagként földgázt, nyers foszfátot és kálisót használnak fel, és különböző összetételű és hatóanyagú műtrágyákat adnak át a mezőgazdaságnak. az első ilyen üzem a péti nitrogén műveknél épül fel, és 1975-ben már 260 000 tonna nitrogén, 80 000 tonna foszfor és ugyanennyi kálium hatóanyaggal növeli a vegyipar termék-kibocsátását. üzembe lépésével a hazai műtrágya-termelésen belül a nitrogén műtrágya 26, a foszfor műtrágya 50, a kálium műtrágya 30-35 százaléka összetett műtrágyaként kerül forgalomba. a megfelelő választék kialakításához olyan foszfor műtrágyagyártásra is szükség lesz, amely egyedi nitrogén műtrágya és kálisó bekeverésével korszerű hármas műtrágya előállítását teszi lehetővé. a tervek szerint az v. ötéves tervben kerül ilyen gyár építésére.

a számottevő termelés-növekedéssel arányosan nő a mezőgazdaság műtrágya-felhasználása is, 1975-ben eléri hektáronként a 266 kilogrammot hatóanyagban számítva, 1980-ra 300, 85-ben a 400 kilogrammot a vegyipar felkészült a mikroelemes műtrágyák gyártására is. a termékválasztékot természetesen a mezőgazdaság igényei határozzák majd meg./mti/

8.05/a

- 14 -

bb.18. a mezőgazdasági nagyüzemek gépműhelyeiben készülnek az aratásra - újabb kombájnokra már nem vesznek fel megrendelést

i/jf/gk/sb/a/La

1973. június 12.

a mezőgazdasági nagyüzemekben javában készülnek az aratásra; a gépműhelyekben felújítják a kombájnokat, kijavítják a járműveket. számos gazdaság június első napjaiban újabb kombájnokat igyekezett beszerezni az agroker-telepeken, ahol azonban elutasítással találkoztak. az agrotröszt illetékesei az mti munkatársának ezzel kapcsolatban elmondották, hogy csakis azokat a megrendeléseket tudják kielégíteni, amelyeket időben adtak fel. a késedelmeskedők igényeit ezuttal nem tudják teljesíteni, miután korlátozott számú kombájn áll a kereskedelem, illetve a mezőgazdaság rendelkezésére. azok a gazdaságok, amelyek még ezekben a napokban is soron kívül új gép beszerzésében reménykednek, már nem számíthatnak megrendelésük visszaigazolására, s így arra van szükség, hogy pótalkatrészekkel hozzák rendbe régebbi kombájnjaikat. lehetőség van arra is, hogy az üzemek egymás közötti kooperációval segítsenek egymáson.

új végleges adatok szerint az idén 1350 új szovjet kombájn kapnak a termelők, s az aratócséplő gépek tulnyomó részét már átvették a gazdaságok. a kombájnokat a záhonyi határállomásról cél-fuvarral szállítják a gazdaságokba, s a mezőgép tröszt szakemberei a helyszínen szerelik össze a gépeket, majd a próbajáratás után átadják a berendezéseket. az ndk-ból az első negyedévben további 50-et várnak. eddig összesen 65 ndk-kombájn vettek át a megrendelők, s a többi folyamatosan érkezik majd a következő napokban. a rend-rearató gépek iránt is megnőtt az érdeklődés. bulgáriából 360-at igazoltak vissza, s ezek a gépek is rövidesen megérkeznek a megrendelőkhöz.

az aratásra a mezőgép tröszt gépjavító szervizszolgálatot szervez és az agroker-telepeken is ügyeletet tartanak majd a késő esti órákig, illetve vasárnap és a munkaszüneti napokon. /mti/

8.20/a

- 15 -

50 korszerű kombájn érkezett, a második negyedévben

bb.19. magyar szövetkezeti küldöttség utazott bécsbe

k/sb/pá/a/-cz

1973. június 12.

dr.molnár frigynek, a szövetség elnökének vezetésével kedden magyar szövetkezeti delegáció utazott bécsbe, ahol az osztrák fogyasztási szövetkezetek szövetsége kongresszusán vesz részt a magyar fogyasztási szövetkezeti mozgalom képviselőjében./mti/

--

bb. 20. kiállítás

a/-cz

1973. június 12.

kiss lászló rené szobrászművész és porscht frigy grafikusművész kiállítása pénteken délután 6 órakor nyílik meg a bolgár kulturális központ vi. népköztársaság utja 14. szám alatti helyiségében. /mti/

--

bb.21. kigyulladt egy csibenevelő

mm/ok -cz

1973. június 12.

hétfőn délelőtt kigyulladt békés megyében a belmegyeri új barázdás 45x10 méteres deszkaborítású cserépfedésű csibenevelője. a tűz tovaterjedését a békéscsabai és a szeghalmi állami, illetőleg a helyi önkéntes tűzoltók gyors és szakszerű beavatkozással megfékeztek, de a csibenevelő tetőzetének leégését megakadályozni nem tudták. a padlástérben 4.500 darab 11 hetes gyöngytyúk elpusztult. a keletkezett anyagi kár jelentős. a tűzkeletkezési okát bizottság vizsgálja./mti/

--

bb.22. országos virágkötési verseny budapesten

i zsu/gk/ok -cz

1973. június 12.

a főváros centenáriuma alkalmából június 15-én rendezik meg a viii. országos virágkötészeti versenyt és kiállítást a kertészeti egyetem nagytermében. az évenként mindig más városban megrendezendő versenyek sorában most másodszor tartják budapesten a virágkötési versenyt, amelynek rendezője a fővárosi tanács és a magyar agrártudományi egyesület kertészeti társasága.

/folyt.köv./

- 16 -

10.00/ok

bb.22./ országos virágkötési .... folyt./ok

a pénteki erőpróbán hatvanan vesznek részt, s mindegyikük hat készítménnyel jelentkezik. minden versenyző számára előírtak egy kötelező témát, de készítenek menyasszonyi csokrot, koszorút, díszítenek tálakat, vázákat és egy kirakatrendezési témában is indulnak. minden kategóriában adnak ki első, második és harmadik díjat a 16.-i eredményhirdetésen, de a közönség is szavazhat, aki a legtöbb pontot nyeri el a közönség szavazata alapján, megkapja a közönség díját is. ezen kívül az abszolút győztes, aki minden kategóriában a legjobb, jövőre részt vesz a hamburgban rendezendő európai virágkötési versenyen is. a műremekből készült kiállítást 16-17-én tekinthetik meg a virágokat kedvelők a kertészeti egyetemen./mti/

---

bb.23. közlekedési balesetek

fk/ok /cz

1973. június 12.

a iv.kerületben az árpád ut és a rózsza utca kereszteződésében motorkerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget szabó istván 35 éves művezető, budapesti lakos és elütötte szabó jánosné 23 éves adminisztrátor, és nagy andrea 4 éves gyermek, budapesti lakosokat. a mentők nagy andrea-t súlyos, nem életveszélyes, szabó jánosné-t könnyű sérüléssel szállították kórházba. szabó istván ellen eljárás indult.

a xiii. kerületben a vacsi ut és dózsa györgy ut kereszteződésében személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget szabó imre 32 éves lángmentesítő, budapesti lakos és elütötte kovács gézáné 75 éves nyugdíjas, budapesti lakost, az idős asszonyt a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. szabó imre ellen eljárás indult./mti/

10.50/ok

- 17 -

bb.25. „csendes üdülés falun,, - kereskedelmi és idegenforgalmi bizottság alakult vas megyében

vid/kz/ok -cz

1973. június 12./mti/

kedden szombathelyen megalakult a vas megyei tanács kereskedelmi és idegenforgalmi bizottsága. a létrehozását azzal indolták, hogy vas megye életében egyre jelentősebb szerepet kap az idegenforgalom. szép tájait, műemlékeit, arborétumait és egyéb láttnivalóit több mint negyedmillióan keresték fel tavaly. ma már olyan szálloda és fizető vendégszobai hálózat található e vidéken, amely ejszakánként 2 000 vendég fogadására alkalmas.

az alakuló ülésen bejelentették: „csendes üdülés falun,, címmel hazánkban még ismeretlen üdülési formát honosítottak meg. gyönyörű környezetben fekvő, pihenésre, kikapcsolódásra alkalmas hegyi és dombvidéki falvak parasztházaiba invitálják a vendégeket, ahol házi kosztot fogyaszthatnak és kedvükre kirándulhatnak. az országos ifjúságpolitikai tanács által a fiatal turistáknak nyújtott kedvezmények mellett további 20 százalékos engedményt adnak, ha egyénileg, vagy csoportosan hat napnál tovább a megyében tartózkodnak az ifjú országjárók. a már egész évben nyitva tartó büki gyógyfürdőben információs irodát nyitnak./mti/

...- 1 és Oktatási

bb.26. teljes ételmisszerválaszték cukorbetegnek - ndk diabetikus ételmisszer

t/kf/mm/a/-cz

1973. június 12.

az ndk diabetikus áruterjesztő irodája, a hungarocoop külkereskedelmi vállalat és a délker vállalat közös kiállítást nyitott kedden a mém váci utcai mintatermében. a június 14-ig nyitvatartó kiállításon az ndk-ban gyártott diabetikus és dietikus ételmisszerek, italok és élvezeti cikkek gazdag választékát mutatják be, elsősorban piackutatás céljából a kereskedelem képviselőinek és a közönségnek. az eddigi tárgyalások alapján az idén mintegy 14 féle ndk-import diabetikus készítményből - édesipari termékből, kekszéből, csokoládéből, ribizliszörpéből, stb. - mintegy 80 tonnányi kerül a hazai üzletekbe.

/folyt.köv./
11.45/a

- 18 -

bb.26./ teljes....folyt./-a

a kiállítás megnyitására elmondották többek között, hogy az ndk-ban -, ahol mintegy 360 ezer cukorbeteg kezelnek, megközelítően száz féle diabetikus terméket gyártanak, forgalmuk az egész ételmisszerválaszték a 10 százaléka. az ndk diabetikus áruterjesztő irodája - amely koordinálja a táplálkozástudomány, az egészségügyi szervek, a gyártás és az értékesítés tevékenységét - vállalkozott arra, hogy amíg a hazai ipar megfelelően felkészül a gyártásra, az igények szerint szállít a diabetikus ételmisszerekből.

hazánkban hozzávetőleg százezer cukorbeteg és több százezer olyan ember él, aki különleges kímélő étrendre szorul. a konzervipar és néhány vendéglátóüzem gyárt diabetikus ételeket - 50-60 vagonnyi forgalomra is kerül - a választék azonban igen szegényes. az ndk importtal a cukorbetegnek teljes ételmisszerválasztékot tudnak nyújtani, hiszen a hús, -főzelék-, gyümölcs, és halkonzervektől a levesporig, a tésztáktól a gyümölcslevekig és a szörpökig, sőt a pezsgőig mindenféle ételt, italt gyártanak a diabetikus követelmények szerint. /mti/

..-

bb.24. finn város küldöttsége debrecenben

vid/kz/ok -cz

1973. június 12.

„évek óta baráti kapcsolat van debrecen és a finnországi jyvaskylä között. kedden a városi tanács meghívására - veli jarvinen jyvaskyläi polgármester vezetésével - négy tagú küldöttség érkezett debrecenbe. a két város vezetői eszmecserét folytatnak a kulturális, sport kapcsolatok további szélesítéséről. finn illetve magyar napok megrendezéséről. a vendégeket dr.ács istván a városi tanács elnöke tájékoztatta debrecen multjáról, jelenéről és fejlesztési terveiről. a finn küldöttség tagjai debreceni tartózkodásuk idején meglátogatnak több oktatási és kulturális intézményt./mti/

...-

-19-

Tó 12²⁰

Tó 12²⁰

bb 28. spanyol piackutató küldöttség érkezett

sb/tr szb -cz

1973. június 12.

pedro de ussia, a spanyol kamarák legfelső tanácsa mellett működő magyar tagozat elnökének vezetésével 35 tagú piackutató delegáció érkezett budapestre. a látogatás alkalmából a magyar kereskedelmi kamara spanyol tagozata és a spanyolországi magyar tagozat közös végrehajtó bizottsági ülést tart, amelyen áttekintik a két ország árucserereformjának időszerű kérdését. /mti/

--

bb 29. szegedi munkáskórus bulgáriában

vid szb -cz

1973. június 12.

a hatvanöt éve alapított szegedi általános munkáskórus kedden bulgáriába utazott. a nagymultú énekkar pernikben ad koncertet, majd megismerkedik szófia és várna nevezetességeivel. a szegediek vendégszereplését június végén a perniki munkáskórus viszonzozza szegeden sorra kerülő koncertjével. /mti/

--

bb 30. harmincötezer látogató a vértesi napokon

vid szb -cz

1973. június 12.

sikerrel zárult orosz lányban a vértesi napok rendezvénysorozata. az egyhónapos eseménysorozatnak az volt a célja, hogy a népművelés eszközeivel, módszereivel megismertessék a vértesi vidékét, s benne az ország legfiatalabb bányászvárosának, orosz lányának gazdasági és kulturális életét. negyvenkilenc rendezvényt szerveztek, s ezeknek 35 000 látogatója volt. bemutatták többek között a vértesi geológiai felépítését, növény- és állatvilágát, orosz lány történelmi emlékeit, honismereti anyagát, a város fejlődését. az ország távolabbi vidékéről is érkeztek vendégek a dunántúli bábjátékosok bemutatóira és a természetjárók vetélkedőjére. a nemzeti galéria közreműködésével nyitottak kiállítást dési hubert istván munkáiból, s nagyon sok látogatója volt a posta-történeti és a „száz éves budapest”, bélyegkiállításnak is. több jól sikerült előadás és sok más érdekes esemény tükrözte még a fiatal bányászváros sokoldalú kulturális arculatát. nagy eredménynek számít, hogy a város szocialista brigádjai nemcsak látogatói, hanem szervezői voltak a vértesi napoknak.

a jövő évben orosz lány város fennállásának huszadik évfordulója tiszteletére ismét megrendezik a vértesi napokat. /mti/

--

12.46/szb

1013⁵⁰

-20-

bb.27. meg kell teremteni a hazai ritkafém ipart - ötszörösére növeljük a ritkafém felhasználást - országos ankét pécsett

vid/kz/ok -cz

1973. június 12.

hazánk jelenleg évi 1 milliárd forint értékű ritkafémot használ. a következő évtizedben legalább ötszörösére emelkedik. az ezzel kapcsolatos feladatokkal foglalkozik a pécsi orvostudományi egyetem központi székházában kedden megnyílt országos ritkafém ankét, amelyen a kutatás, a fejlesztés, a termelés és a felhasználó iparágak képviselőit nyolcvan szakember vesz részt. a két napos konferenciát közösen szervezte a ritkafém tárcaközi koordináló bizottság, a mta természettudományi főosztálya, a nehézipari műszaki egyetem, a mecseki ércbányászati vállalat és a pécsi akadémiai bizottság.

dr.várhegyi győző, a ritkafém tárcaközi koordináló bizottság titkára, a bevezető előadásban többek között elmondotta, hogy a második világháború után az atomenergia békés felhasználása és az elektronika hatalmas arányú fejlődésében a félvezeték térhódítása az addig kevésbé ismert ritkafémekre, a nagy tisztaságu és különleges fizikai tulajdonságu fémekre irányította a figyelmet.

az iparfejlesztés elsőrendű feladata e téren is, hogy jól átgondolt és megalapozott irányelvek szerint kitűzze a jelen, a közeli és a távoli jövő teendőit, meg kell határozni, melyek azok az anyagok, amelyeket célszerű itthon előállítani, s melyeket kell, illetve lehet baráti államokból importálni. a hazai termelésre gazdaságosnak ítélt fémek, illetve termékek gyártására meg kell teremteni a hazai ritkafém ipart. ehhez biztosítani kell a megfelelő nyersanyagot, ki kell dolgozni a gyártási technológiákat. a hazai bányászati nyersanyagok biztosítása mellett az olcsó import lehetőségeivel is számolni kell. a nemzetközi együttműködési lehetőségek, különösen a kgst keretében, számottevő tényezők a feladatok megoldásában.

az országos műszaki fejlesztési bizottság és a ritkafém tárcaközi koordináló bizottság az elmúlt évtizedben nagy lendületet adott a hazai ritkafém kutatási és fejlesztési munkáknak. a mta természettudományos főosztályának kezdeményezésére pedig az egyetemi, akadémiai és tanszéki kutatócsoportokat is bevonták ebbe a munkába.

/folyt.köv./

- 21 -

13.00/ok

1013⁵⁰

bb.27./ meg kell teremteni .... 1. folyt./ok

fontos a jövőben, hogy a felhasználó ipar éljen az alapanyag-kutatás nyújtotta lehetőségekkel és bátran használja fel a kutatási eredményeket és utmutatásokat. a felhasználókat meg kell ismertetni a ritkafémek által nyújtott előnyökkel. ezek a céltűzések jellemzik a ritkafém tárcaközi koordináló bizottság munkáját, amelynek három fő iránya van: a hazai természeti kincsek és adottságaink legmegfelelőbb hasznosítása, a hazai ipari termékek műszaki színvonalának emelése fokozottabb ritkafém felhasználással, valamint azon nagytékű anyagok előállítás, az előállítás technológiájának kidolgozása és korszerű fizikai minősítése, melyek az országos szintű távlati kutatási programok és főirányok célkitűzéseinek eléréséhez szükségesek.

e feladatokkal 26 előadás foglalkozik a pécsi anketon. kedden az alapanyagkutatással, a geológiával és a technológiával foglalkoznak, szerdán pedig a ritkafémek felhasználása lesz a téma, a kohászat, a vegyipar, a bőrpar az üvegpar stb. területén.

pécs jelentős szerepet vállal ebből a prognamból. a mecseki ércbányászati vállalatnál kialakulóban van és részben már megteremtették a ritkafém technológiai kutatás, fejlesztés és termelés egyik hazai bázisát. különösen szép eredményeket értek el a ritkaföldfémek területén, amiről a konferencián is számot adnak.
/mti/

---

bb.31. buzaujdonságok bemutatója szegeden

vid/ok -cz 1973. június 12.

a gabonatermesztési kutató intézet kedden a szegedi állami gazdaság öthalmi telepén hazai és külföldi buzaujdonságokat mutatott be a meghívott mezőgazdasági szakembereknek. a tudományos kutatók felhívták a figyelmet többek között az intézetben előállított gkt-8001-es rövidszárú intenzív búzára. ezt az állami elismerésre bejelentett fajtajelöltet kimondottan öntözéses termesztésre nemesítették. jellemző tulajdonsága, hogy nagy terméshozamú, állja a zuhogó esőt, amit bizonyít, az is, hogy az elmúlt napokban gyakran érte záporosó, felhőszakadás, de egyáltalán nem dőlt meg. előállítói biznak abban, hogy a tiszai vízlepcső körzetének gazdaságaiban is sikeresen mutatkozik majd be.

/folyt.köv./

13.05/ok

Tó13⁵⁰

- 22 -

bb.31./buzaujdonságok ... 1. folyt./ok

megtekintették a szakemberek az olaszországból származó ugynevezett téstabuszokat is, amelyek lisztjéből kevés tojás hozzáadásával kitűnő minőségű rétes, kalács s egyéb sütemény készíthető. ezeknek a melegebb éghajlathoz szokott fajtáknak a fagyállóságát keresztező, nemesítő, szelektáló munkával tovább növelik úgy, hogy eredeti értékes beltartalmi tulajdonságaikat megőrizték. a szegedi gabonatermesztési akció kutató intézet távlati tervében szerepel a hazai termesztési viszonyokat jól tűrő, gépi betakarításra alkalmas acélos téstabuszok előállítása./mti/

---

bb.32. megérkeztek az első uttorók a balatoni uttoróvárosba

vid/ok -cz 1973. június 12.

a zánka és akali között lévő balatoni uttoróvárosba kedden megérkeztek az első táborozók. az ország különböző vidékéről az a 750 uttoró vette birtokába elsőnek a tábort, akik résztvettek az éneklő ifjuság pályázaton és legjobban szerepeltek az ifju egészségőr vetélkedőn. a balatoni uttoró városban - miközben tovább folyik a nyári szállások, a főépület, a könyvtár, a muzeum, a gyermek alkotások galériája és atábori kórház építése, - a pirosnyakkendős uttorók már megkezdhetik a nyaralást.

a fiatalok a 12 napos táborozás alatt, az üdülés és pihenés mellett, járőrversenyen, kórusvetélkedőn vesznek részt.

a legjobb kórusok hangversenyt adnak a tábor építőnek és dolgozóinak.

itt rendezik meg az ifju egészségőr verseny országos döntőjét is. az épülő balatoni uttoróvárosban idén már hat turnusban, 4500 fiatal töltheti szabadidejét. augusztus első hetében pedig 23 ország fiataljainak nyújt találkozási alkalmat az uttoróváros./mti/

---

bb.33. esztergomi győzelmek az ezer éves városok gépiróversenyén heiligenstadtban

mm/zs/ok -cz 1973. június 12.

a német demokratikus köztársaságban heiligenstadt fürdőváros ebben az évben ünnepli alapításának ezer éves évfordulóját. a több hetes ünnepsorozat bevezetőjeként a város nemzetközi gépiróversenyt rendezett, amelyre a szocialista országok ezer éves városainak gépirócsapatát hívták meg.
/folyt.köv./

- 23 -

13.15/ok

Tó13⁵⁰

bb.33./ esztergomi győzelmek ... 1. folyt./ok

magyarországot esztergom képviselte. a hat város versenyzői közül esztergom gépirói szerepeltek a legsikeresebben: három első, két második és egy harmadik helyezést értek el. heilingenstadt polgármesterének fődíját drahos magdolna, az esztergomi tanítóképző intézet gépirója nyerte el, aki az elektromos írógépek kategóriájában mind a hibátlansági, mind a sebességi verseny abszolút győztese lett. a sebességi csapatversenyt esztergom nyerte, megelőzve krakkó, poznan/lengyelország/, heilingenstadt, wernigerode /ndk/ és plovdiv /bulgária/ csapatait. /mti/

---

bb.34. budapestre érkezett a lengyel anyaggazdálkodási tanács elnöke

i/sl/fk/a/-cz

1973. június 12.

e.szyr miniszternek, a lengyel állami anyaggazdálkodási tanács elnökének vezetésével kedden küldöttség érkezett hazánkba. a delegáció dr.csikós nagy béla államtitkáranak, az országos anyag-és árhivatal elnökének meghívására a magyar anyag-, készlet-és raktárgazdálkodást tanulmányozza, s valószínűleg megállapodást is aláírnak a két szerv együttműködéséről. /mti/

---

bb.35. időjárásjelentés

a/-cz

1973. június 12.

a meteorológiai intézet jelenti június 12-én, kedden 13 órakor:

mérsékeltlen meleg idő

szárazföldünk nagy részét hideg levegő árasztotta el. az elmúlt 24 óra folyamán nyugat-és közép-európa felett lelassultak a légmozgások, így ezeken a területeken általában csendes, száraz az idő. a hőmérséklet napközben általában eléri az évszaknak megfelelő értékeket. az egymást követő óceáni léghullámok a brit-szigeteken át északkelet-európa felé vonulnak. határukra ott borult, sokfelé esős az időjárás. a skandináv-félszigeten 3-5 fokkal alacsonyabb az maximum hőmérséklet, mint a legutóbbi 10 év átlaga. a következő 36 óra folyamán a kárpát-medence időjárása nem változik, továbbra is mérsékeltlen meleg időre számíthatunk.

hazánkban hétfőn a dunántúlon és északkeleten időnként megnövekedett a felhőzet, így ott csak 5-9 órán át sütött a nap.

/folyt.köv./
12.50/a

- 24 -

Tó1350

bb.35./ időjárásjelentés....folyt./-a

máshol kevés volt a felhő és 10-12 órás napsütést jelentettek. hétfőn napközben a dunántúl egy-két helyén, valamint a duna-tisza közének északkeleti felében és a tiszántúlon alakultak ki többfelé záporok. néhány helyen zivatar is keletkezett. a lehullott csapadék mennyisége általában 3 mm alatt maradt, de lilla-füredről 7, borsodnádásdról 8, polgárról 10 mm-t jelentettek. a hőmérséklet napközben a felhősebb helyeken 22-25, máshol 25-27 fokig emelkedett. ma hajnalra általában 9-15 fokig hűlt le a levegő. délelőtt a dunántúlon erősen felhős, máshol derült idő volt. a hőmérséklet 11 órára 20-22 fokig emelkedett.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 20.9 fok volt, 1.7 fokkal magasabb, mint a százves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 21 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

időnként kissé megnövekvő felhőzet, valószínűleg eső nélkül.

mérsékelt, napközben kissé megélénkülő változó irányú szél.

mérsékeltlen meleg idő.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9 -14, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 22-27 fok között.

a duna vizállása budapestnél 330 centiméter. /mti/

13.00/a
t

Tó1350

- 25 -

b.36. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke június 12-én,
13 óráig:

se/a/-cz

1973. június 12.

1. a könyvhét
2. ősrégészeti feltárások
3. csepeli javaslatok
4. településtörténeti lelet
5. a tiszta 2.vízlépcső leletei
6. bajai nyári játékok
7. négyezer pár golyó
8. orchideák szegeden
9. olvasó népeért mozgalom konferencia
10. kézírásos térképek
11. orvosi tanácsok
12. üdülés erdőben
13. csecsemőholmi
14. automata kenyérgyár
15. elhunyt császár sándor
16. uttörőexpedíció a tiszán
17. műtrágya felhasználásunk
18. készülés az aratásra
19. szövetkezeti küldöttség
20. kiállítás
21. kigyulladt egy csibenevelő
22. virágkötési verseny
23. balesetek
24. finn küldöttség debrecenben
25. idegenforgalmi bizottság vasban
26. diabéteszes kiállítás
27. ritka fém aknét pécsett
28. spanyol piackutatók érkeztek
29. szegedi kórus bulgáriában
30. vértési napok
31. buzaujdonságok
32. megérkeztek az első uttörők
33. esztergomi győzelem
34. budapestre érkezett
35. időjárásjelentés
36. hírjegyzék.

/mti/

13.05/a

Tó13⁵⁰

--

- 26 -

b.37. június 15-én ismét megindul a forgalom az alagutban és a
lánchidon

t/-don/gg/zs/a/hgy

1973. június 12.

június 15-én, pénteken ismét megindul a forgalom az alagutban és a lánchidon - jelentette be keddi sajtótájékoztatóján giltner andor, a fővárosi tanács elnökhelyettese. a felújítással az építők hat hónap alatt készültek el. az eredetileg 10 hónapra tervezett felújítási időtartam lerövidítésében nagy szerepük volt a tervező, a kivitelező vállalatoknak és a beruházást bonyolító mélyber- nek, amelyek felajánlották, hogy pest-buda és óbuda egyesítésének 100.évfordulója alkalmából a tervettnél jóval előt bfejezik a fel- ujitási munkálatokat. a vállalatok szervezett, összehangolt munkájá- nak eredményeként a közuti forgalomban részt vevő gépjárművek június 15-én körülbelül este 7 órától vehetik igénybe uticéljuk eléréséhez az alagutat és a lánchidat, az autóbuszok pedig június 16-án a reggeli üzemkezdetttől járnak ismét megszokott utvonalaikon.

mint giltner andor elmondta, az alagút és a lánchid felújításá- ra több mint 30 millió forintot költöttek. az alagút belső, 8 000 négyzetméter felületű boltozatát fehér és világoskék színű üveg- mozaik csempével vonták be. a tetszetős köntös előnye, hogy tisz- tántartását gyorsan és egyszerűen el lehet végezni. az alagút csempe- boltozatát például - gépek segítségével - egy óra alatt lehet lemos- ni. ezt a munkát bizonyos időszakonként - két naponként, vagy heten- te egy alkalommal - éjszaka végzik majd. a felújítás során kicse- rélték az alagút lámpasorát is. a higanygőzlámpák helyén sárga- fényű, nagynyomású nátrium gőzlámpák világítanak. új szellőző- nyílásokat is építettek, amelyekben három automatikus vezérlésű ventilátort helyeztek el. teljesítményük 26-szorosa az eddig működött ventilátorénak: egy perc alatt 2600 köbméter friss leve- gőt fujnak az alagutba.

a lánchid új, grafitiszürke köntöst és új diszkivilágíté- berendezést is kapott. a felújítás során a cimereket is kicserél- ték./ nem volt könnyű munka: egy cimer sulya csaknem kilenc tonna./ rendbehozták, kijavították a pilonok sérüléseit is. a felújítás so- rán az alagút utca, az alagút út és járdafelülete, valamint a lánchid utpályájája és a clark ádám tér új aszfaltborítást kapott.

/folyt.köv./
13.35/a

- 27 -

bb.37./ június 15-én....folyt./-a

a közúti közlekedés szempontjából a budai és a pesti oldalon lévő csomópontok forgalmi rendjében - a felújítás előttihez képest - változás nem lesz, kivéve a clark ádám teret és a roosevelt teret. a roosevelt téren jelzőtáblák és burkolati jelek jelzik a józsef attila utca - roosevelt tér - lánchíd, illetve a lánchíd- roosevelt tér - józsef attila utca utvonalak főútvonal jellegét, a clark ádám téren az alagut-lánchíd, illetve a lánchíd-alagut főútvonal jellegét szintén jelzőtáblák és burkolati jelek hangsúlyozzák majd.

a budai oldalon, a krisztina körút és az attila utca kereszteződésében továbbra is jelzőlámpa irányítja a forgalmat, a hegyalja ut-krisztina körúti csomópontban nem lesz változás; itt detektoros jelzőberendezés működik, amely a szabad jelzés-időket a mindenkori forgalomnak megfelelően szabályozza. a március 15-e téren lévő jelzőlámpák programját viszont módosítják: a duna-korzó forgalma ugyanis a lánchíd megnyitását követően csökkenni fog, így a jelzésidőket megrövidítik. az erzsébet hidra változatlanul csak a duna-korzóról lehet felhajtani.

az autóbuszok a következő útvonalon közlekednek: a 2-es autóbuszok a fodor utcai végállomás irányába: irányi utcai végállomás-károlyi Mihály utca - petőfi sándor utca- martinelli tér-bécsi utca- engels tér- józsef attila utca - roosevelt tér- lánchíd-clark ádám tér- alagut- alagut utca- mézváros utca- győző utca- márvány utca- királyhágó utca-böszörményi ut - lékay jános tér - szendi árok- bürok utca - tornaalja utca - fodor utcai végállomás. az irányi utcai végállomás irányába: fodor utca - orbánhegyi ut - stromfeld aurél utca - lékay jános tér - böszörményi ut- kiss jános altábornagy utca - ugocsa utca-márvány utca - győző utca-mézváros utca-krisztina tér- alagut utca - alagut - clark ádám tér - lánchíd-roosevelt tér-dorottya utca- vörösmarty tér- deák ferenc utca-apáczai csere jános utca- március 15-e tér- irányi utcai végállomás. a megálló a forgalomelterelés előtti helyen lesznek. a 4-es autóbuszok utvonala a lékay téri végállomás irányába: gyöngyösi utca - schollner béla utca - thalman utca-béke ut- béke tér - lehel ut - róbert károly körút- vágány utca-dózsa györgy ut- hősök tere-népköztársaság utja- józsef attila ut- roosevelt tér-lánchíd-clark ádám tér-alagut- alagut utca-krisztina tér- mézváros utca - győző utca-márvány utca- királyhágó utca - joliot curie tér-németvölgyi ut- stromfeld aurél utca-lékay tér. a gyöngyösi utcai végállomás irányába: lékay téri végállomás- böszörményi ut - kiss jános altábornagy utca - ugocsa utca - márvány utca- győző utca - mézváros ut- krisztina tér- alagut utca -alagut - clark ádám tér- lánchíd- roosevelt tér - józsef attila utca-népköztársaság utja- hősök tere - dózsa györgy ut-vágány utca- róbert károly körút - lehel ut - béke tér - béke ut- thalman utca-schollner béla utca - gyöngyösi ut-tomori ut-babér utca- váci ut - gyöngyösi uti végállomás. a megállóhelyek ezen az útvonalon is a forgalomelterelés előtti helyen lesznek.

/folyt.köv./
13.55/a

- 28 -

bb.37./ június 15-én ... 2. folyt./ok

a 16-os jelzésű autóbuszok utvonala az engels téri végállomás irányába: moszkva tér-várfok utca - bécsikapu tér-fortuna utca- szentháromság tér-tárnok utca-disz tér-palota ut-dózsa tér-attila ut-alagut utca-alagut-clark ádám tér-lánchíd-roosevelt tér- józsef attila utca-engels tér. a moszkva téri végállomás irányába: engels tér-józsef attila utca-roosevelt tér-lánchíd-hunyadi jános ut-disz tér-tárnok utca-szentháromság tér-hess: andrás tér-táncsics ut-bécsikapu tér- várfok utca-moszkva tér. megállóhelyek az engels téri végállomás irányába: moszkva tér, mátrai utca, bécsikapu tér, hess: andrás tér, disz tér, dózsa tér, clark ádám tér, józsef attila utca, engels tér. a moszkva téri végállomás irányába: engels tér, roosevelt tér, hunyadi jános ut, disz tér, szentháromság tér, bécsikapu tér, batthány utca, moszkva tér./mti/

---

bb.38. belkereskedelmi küldöttség utazott romániába

kt/mm/ok hgy

1973. június 12.

molnár károly belkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével kedden küldöttség utazott bukarestbe, a magyar-román belkereskedelmi munkacsoport soronkövetkező ülésére./mti/

---

bb.39. az indiai kommunista párt elnöke budapesten

mm/zs/ok hgy

1973. június 12.

az mszmp központi bizottságának meghívására kedden budapestre érkezett shripad amrit dange, az indiai kommunista párt elnöke. a ferihegyi repülőtéren pullai árpád, a kb titkára fogadta./mti/

..-

14.10/ok

- 29 -

bb.40. coopturistiroda nyílt síófokon

vid-kz/mné/ok hgy

1973. június 12.

kedden síófokon nyitotta meg 9. kirendeltségét a coopturist. az iroda szálláshelyet biztosít mind hazai, mind pedig külföldi érdeklődőknek, foglalkozik pénzváltással, menetjegyarúsítással és egyéb idegenforgalmi szolgáltatásokkal. mint lesták pág, a coopturist igazgatója a megnyitón elmondotta, a vállalat hévízi, balatonfüredi, s most megnyitott síófoki irodája az idei főszezonban már együttesen 5,500 vendéget tud elhelyezni egyszerre szállodákban üdülőházakban és fizetővendég szolgálati helyeken. az előszezon kedvezményeket biztosítják. eszerint június végéig a balatonalmádi auróra és a balatonfüredi arany csillag szállóban - félpanziónal - naponta 100 forintért biztosítanak üdülési lehetőséget. árahámhegyen - fa üdülőházakban - ugyanaz személynként 65 forintba kerül. a coopturist egyébként egyre ismeretebb és népszerűbb: az év első öt hónapjában 128 csoportban több mint 4,000 turistát utaztatott külföldre, külföldről pedig csaknem 10,000-et fogadott./mti/

---

bb.41. pályaválasztási gondokról tárgyalt a békés megyei tanács vb

vid-kz/mné/ok hgy

1973. június 12.

sok tanuló éretlen a pályaválasztásra, s a szülőktől sem kapja meg a megfelelő támogatást - állapították meg a békés megyei tanács keddi pályaválasztási kérdésekkel foglalkozó ülésén. az okokat elemezve rámutattak, hogy sem a tanulók, sem a szülők nem ismerik a munkalehetőségeket, a környékükön lévő üzemeket, az ottani körülményeket és kereseti lehetőségeket, s ezért általában az ugyancsak tájékoztatatlanságból kialakult ,,divat,, alapján döntenek. a diavatos szakmákra háromszoros-négyeszeres a tuljjelentkezés, míg ugyanakkor a megyére jellemző élelmiszeripari üzemek nem tudnak elegendő tanuló t szerzõdtetni. sok gondot okoz az is, hogy a köztudatban ma még tulontul sok a ,,fius,, és a ,,lányos,, szakma.

a vb megállapítása szerint a pályaválasztási tanácsadó intézet fejlődõ, s egyre kiterjedtebb munkája sem pótolhatja a gyermekek és a szülõk ismerethiányát. határozatában éppen ezért felhívta az üzemek figyelmét, hogy már a vi. vii. osztályos tanulókat igyekezzenek megfelelő módon tájékoztatni, patronálják az iskolákat, alakítsanak szakköröket, találják meg a módját a szülõk tájékoztatásának is./mti/

14.25/ok

- 30 -

NA 1440

bb.42. komárom megyei tanácsi vezetõk utaztak skóciába

vid/kz/ok hgy

1973. június 12.

a komárom megyei és a tatabányai városi tanács vezetõi kedden skóciába utaztak. a négytagú delegáció nyolc napig tanulmányozza midlothian megyében a skót helyi igazgatás rendszerét. a múlt évben komárom megye látta vendégül midlothian megye tanácsának vezetõit. a találkozás célja az, hogy a két megye tanácsa között rendszeres kapcsolatot alakítsanak ki./mti/

---

bb.43. súlyos balesetek

gk/zs/ok hgy

1973. június 12.

ökrös tiber 19 éves esztergályos, kiskundorozsmai lakos motorkerékpárjával egy utkanyarban áttért a menetirány szerinti bal oldalra és nekiütközött a vele szemben szabályosan közlekedõ tehergépkocsinak. a baleset következtében a motorkerékpáros a helyszínen meghalt.

debrecen belterületén pércsi lászló 38 éves gépkocsi-vezetõ, debreceni lakos tehergépkocsival elütötte a vele azonos irányban haladó királyfi tivadar 15 éves ipari tanuló, debreceni lakos kerékpárost, aki a helyszínen meghalt. pércsi lászlót a rendõrség elõzetes letartóztatásba helyezte.

endrõd külterületén motorkerékpárjával egy lezárt gátserompónak ütközött majer lászló 31 éves téesz-tag, mezõturi lakos. a szerencsétlen férfi, aki jogosítvánnyal nem rendelkezett, olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt.

kölked községben a helyi uj barázda tsz szarvasmarhatelepén az állatok halálra taposták molnár lajos 65 éves éjjeliõrt. a felelõség megállapítására a vizsgálat folyamatban van./mti/

14.35/ok

- 31 -

NA 1440

bb.44. háromszázhetven millió forint komplex belvizrendezésre a hajduságban - ülést tartott a megyei tanács vb

vid/kz/ok hgy

1973. június 12.

a iv. ötéves terv időszakában 370 millió forintot költenek hajdu-bihar megye komplex belvizrendezési programjának végrehajtására, e terv időarányos teljesítését és a végrehajtásának további feladatait vizsgálta meg keddi ülésén a megyei tanács végrehajtó bizottsága. megállapították, hogy az összehangolt fejlesztés eredményeként a megye belvizvédelmi helyzete nagymértékben javult. a belvizlevezető kapacitás ötven százalékkal, a csatornák hossza harmincnegyzet százalékkal növekedett s így a várható nagy belvizek levezetési ideje huszonhat napról husz napra csökkent. a hortobágy térségében már eddig minőséginek tekinthető változás történt, s ez a szivattyú telepek felszerelésének illetve a belvizi tározás megoldásának köszönhető. a kialakított tározók kettős hasznosításuká egyaránt biztonságosabbá teszik a települések és jól termő szántóföldek védelmét, másrészt öntözési lehetőséget jelentenek.

a komplex - program végrehajtásával évtizedes gondok oldódtak illetve oldódnak meg. földes, hajduszoboszló, püspökkladány, hajduszovát, hajduhadház máris megszabadult a lakóházakat is veszélyeztető belvitztől.

a végrehajtó bizottság felkérte a tiszántúli vízügyi igazgatóságot, hogy a komplex -belvizrendezést kapcsolja össze még szorosabban a környezetvédelemmel./mti/

---

bb. 45. megkezdtek a január 30-1 kecskeméti tömegkatasztrófa ügyének tárgyalását

vid/e fm hgy

1973. június 12.

mint ismeretes, kecskeméten a korhánközi sorompó nélküli vasuti átjárónál a 9-es volán vállalat menetrendszerű autóbussa 1973. január 30-án kora este összeütközött az ugyancsak menetrendszerűen közlekedő személyvonattal, s az autóbussz utasai közül harmincheten életüket veszítették.

a bács-kiskun megyei bíróság kedden megkezdte a tragikus ügy tárgyalását. a vádirat szerint az autóbussz vezetője, csabai jeno 33 éves kecskeméti lakos nem állt meg a sorompó nélküli vasuti átjáró előtt és nem győződött meg az áthaladás veszélytelenségéről.

/folyt.köv./

15.25/e

- 32 -

MA 195

bb. 45. /megkezdtek...folyt./e

csabai jeno közúti tömeges halálös baleset gondatlan okozásáért vonja felelősségre a bíróság. elsőként a vádlottat hallgatták ki, majd a tanúk, a szakértők kihallgatására kerül sor. tanuként eddig csaknem hetven embert idéztek meg a tárgyalásra, amely előreláthatóan több hétig tart. az ítélethirdetésre júliusban kerül sor. /mti/

---

bb 46. képzőművészeti tárlat nyiregyházán - megnyilt a „nyiregyházi nyár,, eseménysorozata

vid/um fum hgy

1973. június 12.

kedden a nyiregyházi bessenyi györgy tanárképző főiskola könyvtárának kerengőjében gyuró imre, a szabolcs-szatmár megyei tanács elnökhelyettese ünnepélyesen megnyitotta a szabolcsi képzőművészek első nyári tárlatát. a kiállításon hat festőművész mintegy 90 alkotása látható.

ezzel az eseménnyel megkezdődött a „nyiregyházi nyár,, rendezvénysorozata. a programban több országos és megyei rendezvény, kiállítás, tanácskozás, színházi előadás szerepel. /mti/

---

bb 47. uttorok országos petőfi-vándorturája a kiskunságban

vid/um fm hgy

1973. június 12.

a petőfi-émlékév alkalmából rendezett országos uttor petőfi-vándortúra programját kedden ünnepélyesen megnyitották kecskeméten. tizenhárom megye kisdobosainak és uttorokéinak részvételével országos szavalóverseny kezdődött, amelynek díszbemutatójára szerdán kerül sor. a következő napokban a többi kiskunsági petőfi-émlékhelyen, kiskunfélegyházán, ünnepecsén folytatódik majd változatos programmal a vándortúra. az ünnepi záró rendezvényre szombaton kiskőrösön, a költő szülőházánál kerül sor./mti/

15.43/e

-33-

MA 1610

bb. 48. svájci könyvkiállítás székesfehérvárott

vid/e fm hgy

1973. június 12.

a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülése, a székesfehérvári kulturális szervek és a zürichi „pro helvetia” alapítvány rendezésében svájci könyvkiállítás nyílt kedden a székesfehérvári csók istván képtárban. a „könyvek svájcból” című kiállítás ami guichard, a svájci „edita” kiadó igazgatója és dr. árky istván, a medicina könyvkiadó igazgatója nyitotta meg. a több mint 600 könyvet bemutató kiállítás június 22-ig tekinthető meg székesfehérvárott. /mti/

felhasználható: 17.30 óra után!

vid/e fm hgy

1973. június 12.

kedden a nyíregyházi stadionban milei lajosné, a kies-szebolcs-szatmár megyei bizottságának titkára megnyitotta a 9. nyári uttörőolimpia egyik területi döntőjét. a háromnapos rendezvénysorozaton borsod, hajdu-bihar, heves, nógrád és szabolcs megye mintegy 900 uttörő sportolója mérte össze ügyességét atlétikában, tornában, kézilabdában, kosárlabdában, röplabdában. /mti/

felhasználható: 19.00 órától!

bb. 50. finn kórus és népi táncgyűttes vendégszereplése szolnok megyében

vid/e fm hgy

1973. június 12.

kedden a szolnoki városi tanács dísztermében nagyszerű hangversenyt adott szolnok finnországi festővárosából, rihi-mákból érkezett hetven tagú férfikórus. a megyeszékhely vendégeit a szolnoki kodály-kórus műsorral köszöntötte, majd a finn énekkar adta elő programját. többek között finn népdalok és két kodály-kórusmű hangzott el.

a finn város másik művészegyüttese, egy népi táncsoport jászberény vendégeként tartózkodik egy hétig szolnok megyében. a táncgyűttes kedden jászfényszaruñ mutatta be a finn népi táncművészetet reprezentáló műsorát. /mti/

15.53/e

- 34 -

XA 1615

felhasználható: 19.00 óra után!

bb. 51. a pármái operaház vendégszereplése debrecenben

vid/e fm hgy

1973. június 12.

kedden este befejeződtek a debreceni csokonai színház opera-részlegének megalakulása 20. évfordulója alkalmából rendezett operai napok. az egyhetes programban szerepelt a budapesti állami operaház, a szegedi, a pécsi és a debreceni színházak opera-részlege, a déryné színház. színházi szakemberek elemezték az operajátszás helyzetét, problémáit és eredményeit.

a debreceni operai találkozó utolsó napján, kedden este a pármái operaház művészei léptek színpadra: verdi: „a trubadúr”, című operáját adták elő. /mti/

felhasználható: 20.00 órakor!

bb. 52. a békehónap békés megyei záróünnepsége

vid/e fm hgy

1973. június 12.

kedden zárult a nemzetközi béke és barátsági hónap békés megyei programja. az elmúlt hetekben a több nemzetiségű lakta békésben nemzetiségi esteket, béke és barátsági találkozókat, kiállításokat, nagygyűléseket, rétegtalálkozókat rendeztek.

a keddi záróünnepségre szeghalmon került sor. a hazafias népfront békés megyei bizottsága a szeghalmi művelődési házban békenagygyűlést rendezett, amelynek ünnepi szónoka sebestyén nándorné, a béke-világtanács tagja, az országos béketanács főtitkára volt. a nagygyűlés után a többszörösen kitüntetett békésbábi balassi bálint táncgyűttes adott műsort. /mti/

16.03/e

- 35 -

XA 1620

bb. 53. közlemény az állati termékek behozatali és kiviteli tilalmáról

1 jf/fk/e sb hgy

1973. június 12.

az állatjárványok behurcolásának megelőzésére a magyar népköztársaság illetékes szervei elhatározták, hogy az utasforgalomban kézipoggyászként mindenféle állati terméket, húst, huskésztményt, tejet és tejterméket az ország területére behozni tilos. a tilalom megsértőitől a vámhatóságok az ilyen termékeket anyagi térítés nélkül elkobozzák és megsemmisítik.

a korlátozás alól kizárólag a konzervek képeznek kivételt.

tekintettel arra, hogy több ország - csehszlovákia és románia - azonos korlátozásokat és rendszabályokat léptetett életbe és ezek további kiterjesztése várható, az illetékes szervek felhívják a hazánkból külföldre kiutazók figyelmét, hogy állati eredetű terméket ne vigyenek ki és külföldről se hozzanak magukkal. /mti/

bb. 54. magyar-chilei barátsági gyűlés herenden

vid/e fm hgy

1973. június 12.

herenden, a művelődési házban kedden magyar-chilei barátsági gyűlést tartottak. a latin-amerikai hét alkalmából rendezett barátsági gyűlés résztvevőit - amelyen veszprém megye vezetői is megjelentek - bányai jános, a herendi porcelángyár szak szervezeti titkára köszöntötte. a gyűlésen résztvevő több mint 500 dolgozó előtt földvári aladár, a szot elnöke és dr. oscar jimenez pinochet, a chilei köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete mondott ünnepi beszédet.

ezt követően a hazánkban tanuló latin-amerikai diákok egyik csoportja - népeik kulturáját és életét reprezentáló műsort adott elő. /mti/

16.25/e

- 36 -

NA 16²⁰

bb. 55. a bartók béla vegyeskar sikere

k ró/fk/e zs hgy

1973. június 12.

a könnyűipari minisztérium bartók béla vegyeskara a június 5-9-e között hágában megrendezett nemzetközi kórusversenyen sapszon ferenc vezetésével kategóriájában az első helyet szerezte meg. a világ minden tájáról érkezett 41 énekkar között a magyar együttes összesített pontszámában a harmadik legjobb kórusnak bizonyult. /mti/

bb. 56. mszbt-küldöttség utazott moszkvába

gk/e zs la

1973. június 12.

kedden moszkvába utazott a magyar-szovjet baráti társaság küldöttsége, barinkai oszkárnak, az mszbt országos elnöksége tagjának, a központi népi ellenőrzési bizottság elnökhelyettesének vezetésével. a delegációt, amely a szovjet-magyar baráti társaság meghívására nyolc napot tölt a szovjetunióban, a ferihegyi repülőtéren regős gábor, az mszbt titkára bucsuztatta. ott volt h.h. toming, a budapesti szovjet nagykövetség első titkára. /mti/

bb. 57. köpeczi béla,

fk/e zs la

1973. június 12.

a magyar tudományos akadémia főtitkára kedden olasz szociológusokat fogadott, akik az mta szociológiai kutató intézetében rendezett vitákra érkeztek hazánkba. /mti/

bb. 58. az országos béketanács küldöttsége,

fk/e zs la

1973. június 12.

amely vass istvánné alelnöknek, az elnöki tanács tagjának vezetésével tartózkodott Lengyelországban - kedden hazaérkezett budapestre. /mti/

17.02/e

-37-

NA 17¹⁰

bb. 59. elhunyt bihari zoltán,

gg/e zs la

1973. június 12.

volt jugoszláv partizán. bucsuztatása június 21-én, csütörtökön 15.00 órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben.

magyar partizán szövetség /mti/

---

bb. 60. 1972 riportjai - fotokiállítás az mti madách téri helyiségében

t zsu/gk/e zs la

1973. június 12.

az 1972-es év riportjaiból rendezett fotokiállítás nyílt meg kedden az mti madách-téri helyiségében. a csaknem 100 kép készítője zömmel fiatal fotós, s munkáik nemcsak hazai, hanem külföldi események érdekes pillanatait örökítik meg. az érdekes tárlat június 24-ig tekinthető meg, hétfő kivételével minden nap. /mti/

---

bb. 61. dr. heiczman jános,

k sl/gk/e sb la

1973. június 12.

kohó- és gépipari miniszterhelyettes vezetésével kedden magyar küldöttség utazott karl-marx-stadtba, a kgst gépipari állandó bizottságának 60. ülésére. az ülés alkalmából előkészítenek, illetve aláírnak több gyártásszakosítási egyezményt. /mti/

---

bb. 62. timár mátyás látogatása a nehézipari minisztériumban

k sb/gg/e la

1973. június 12.

dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, a gazdasági bizottság elnöke kedd délelőtt látogatást tett a nehézipari minisztériumban. kíséretében volt dr. csernok attila, a gazdasági bizottság titkárságának vezetője. dr. szekér gyula nehézipari miniszter vezetésével a miniszteri értekezlet megvizsgálta az ágazati és felügyeleti irányítás soronlévő feladatait, a munka- és üzemszervezés helyzetét. a miniszteri értekezlet a vita alapján meghatározta a további feladatokat. /mti/

17.06/e

- 38 -

NA 1715

bb. 63. könnyűipari küldöttség utazott csehszlovákiába

k ol/ol/e sb la

1973. június 12.

pesti ernő miniszterhelyettes vezetésével küldöttség utazott csehszlovákiába, hogy részt vegyen a magyar-csehszlovák könnyűipari állandó bizottság tárgyalásain. a megbeszéléseken a két ország könnyűiparának termelési, termésszakosítási, valamint gépgyártási együttműködése szerepel napirenden. /mti/

---

bb. 64. a béke és barátság virágai - tisztelgés a hanoi parkban

t ro/tr/e la zs

1973. június 12.

a béke és barátság hónapja alkalmából kedden a hanoi parkban lévő emlékműnél a budapesti kerületek - párt, állami és társadalmi vezetőiből álló - küldöttségei helyezték el a béke és barátság, a tisztelet virágait.

a hazafias népfront budapesti elnökségének tagjai fogadták a küldöttségeket, amelyek szolidaritásukat fejezték ki a hős vietnami nép iránt. a hanoi parkban álló emlékmű előtt ifjugar dísták és utörök díszőrsége állt, miközben a vdk és a dfk nagykövetségének képviselői, a hazafias népfront, az országos béketa-
nács, a magyar szolidaritási bizottság vezetői is elhelyezték az emlékműnél a szolidaritás és együttérzés virágait, annak a követe-
lésnek jelképekül, hogy vietnám földjén teljes béke legyen. /mti/

---

bb. 65. kedden budapestben

tr/e h1 la

1973. június 12.

ülést tartott a lányok és fiatalasszonyok országos tanácsa. megjelent és felszólalt a tanácskozáson dr. horváth istván, a központi bizottságának első titkára, aki időszerű ifjúságpolitikai kérdésekről tájékoztatta a megjelenteket. /mti/

17.10/e

- 39 -

NA 1720

bb. 66. főcse Lajos,

tr/e hi la

1973. június 12.

a kisz kb titkára hazaérkezett az ndk-beli knappensee-ből, ahol résztvett a 10. világifjúsági és diáktalálkozóra való felkészülés jegyében rendezett magyar-ndk ifjúsági baráti találkozón.
/mti/

---

bb. 67. budapestre érkezett

k szö/fk/e la

1973. június 12.

néhánynapos tartózkodásra a művelődésügyi minisztérium meghívására, otakár holan, a cseh szocialista köztársaság kulturális miniszterének helyettese. /mti/

---

embárgó: 19.00 óráig!

bb. 68. a minisztertanács és a szot vezetőinek megbeszélése

zs/e la

1973. június 12.

1973. június 11-én a magyar népköztársaság minisztertanácsának és a szakszervezetek országos tanácsának vezetői foc Jenőnek, a minisztertanács elnökének és Gáspár Sándornak, a szot főtitkárának vezetésével megbeszélést tartottak a szot székházában.

a tárgyaláson áttekintették a legutóbbi tanácskozáson közösen elhatározott tennivalók végrehajtásáról szóló tájékoztatást és megállapították, hogy mind az életszínvonal növelésére, mind a munkaidő csökkentésére vonatkozó tervek megvalósultak.

1973-ban mintegy 1,300,000 ipari és építőipari munkás, valamint művezető béremelésére került sor. ennek hatására megszűnt az állami ipar és építőipar munkásainak - elsősorban a nagyüzemi munkásoknak - bérezésében mutatkozó viszonylagos lemaradás. tovább javultak a szakképzettség szerinti bérráányok, mérséklődött az azonos munkát végző nők és férfiak közötti indokolatlan bérkülönbség. a béremelésre rendelkezésre álló pénzügyi keret célszerű felhasználását a vállalati igazgatók és szakszervezeti bizottságok eredményes együttműködése biztosította.
/folyt.köv./

17.55/e

- 40 -

Nf 1800

bb. 68. /a minisztertanács...folyt./e

a kormány és a szot vezetői megállapították, hogy 1974-75-ben további intézkedések szükségesek az életszínvonal emelése érdekében. elsősorban a népesedéspolitikai céljaink megvalósítását elősegítő és a többgyermekes családok terheinek könnyítését célzó intézkedéseket kell megtenni. emellett csökkenteni kell a nyugdíjrendszerek közötti különbségből adódó hátrányokat és első lépésként az alacsony nyugdíjak emelését kell biztosítani. a negyedik ötéves terv hátralévő időszakában központi eszközökből további bérpolitikai intézkedések is szükségesek. a kormány szervei biztosítják, hogy a fogyasztói áremelkedések ne lépják túl a tervben elhatározott mértéket.

az életszínvonal további emeléséhez szükséges intézkedéseket a tervek keretei között, a népgazdasági eredmények mértékében lehet megvalósítani.

a legutóbbi tárgyaláson előirányzott munkaidő-csökkentés végrehajtása után lehetőség nyílik további lépésekre, a kereskedelem, a közlekedés, az egészségügyi ellátás területén. egyetértés alakult ki abban, hogy az 1974-ben végrehajtandó munkaidő csökkentésről 1973. év végén, a jövő évi tervfeladatok kialakítása során foglalnak állást, és ennek keretében fokozott gondot fordítanak a nők jelentős hányadát foglalkoztató kereskedelmi ágazatra.

a kormány és a szot vezetői tárgyaltak a szakszervezeti üdültetés továbbfejlesztéséről. a szot vezetőinek javaslatára a kormány vezetői hozzájárultak, hogy még a negyedik ötéves tervben elkezdődjön vállalati eszközökből a büki és a hajduszoboszlói gyógyüdülő, valamint a szakszervezetek eszközeiből a Leányfalusi üdülő építése. egyetértettek abban is, hogy a bővülő üdülőhálózat növekvő lehetőségeit elsősorban a sokgyermekes dolgozók üdültesítésére kell felhasználni. /mti/

---

bb. 69. nyisztor-díj és vándorserleg a kertészeti egyetem tudományos diákkörének

sb/tr/e la

1973. június 12.

a kertészeti egyetem tudományos diákköre kiemelkedő tudományos munkássága alapján három egymást követő esetben: 1970-ben, 1972-ben és 1973-ban elnyerte a nyisztor György díjat, ezzel a kitüntetéssel járó vándorserleg most már végérvényesen az egyetem tulajdonába került. Váncsa Jenő mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes kedden adta át a díjat és a vándorserleget dr. Somos András állami-díjas akadémikusnak, a kertészeti egyetem rektorának. /mti/

18.00/e

- 41 -

Nf 1810

bb. 71. közös közlemény a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága küldöttségének a finn kommunista párt képviselőivel folytatott tanácskozásáról

La/e

1973. június 12.

a finn kommunista párt központi bizottságának meghívására 1973. június 6-12 között látogatást tett finnországban a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának küldöttsége. a magyar pártküldöttséget biszku béla, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára vezette, tagja volt katona imre, a központi bizottság tagja, az mszmp budapesti bizottságának titkára és dr. berecz jános, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának küldöttsége megbeszéléseket folytatott a finn kommunista párt központi bizottságának küldöttségével, amelyet aarne saarinén, a párt elnöke vezetett, tagjai voltak arvo aalto főtitkár, anna-liisa hyvönen, oiva lehto, a politikai bizottság tagjai, laura kantola, a központi bizottság tagja, ossi nurminen és olavi polkolainen, a központi bizottság osztályvezetői voltak. a magyar pártküldöttség meglátogatta a finn kommunista párt helyi szervezeteit lappföldön, helsinki-ben és uusimaa megyében, megismerkedett azok tevékenységével és találkozott a párt helyi vezetőivel, aktivistákkal.

a két párt képviselői a megbeszélések során kölcsönösen tájékoztatták egymást országaik társadalmi, politikai helyzetéről, a magyar szocialista munkáspárt és a finn kommunista párt tevékenységéről, feladatairól, a véleménycserét folytatták a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom és a nemzetközi élet időszerű kérdéseiről.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának küldöttsége kifejezte a magyar kommunisták szolidaritását a finn kommunisták harcával. üdvözölte azt a küzdelmet, melyet a finn kommunista párt a dolgozók érdekeiért, a szociális és demokratikus jogok megvédéséért és kiterjesztéséért, a finn nép és a szocialista országok, mindenképp a szovjetunió népei közötti jó viszony további erősítéséért folytat. a magyar pártküldöttség kifejezte azt a meggyőződését, hogy a finn kommunista párt a 16. kongresszus határozatainak egységes és következetes végrehajtásával tovább erősíti a párt sorait, ideológiai, politikai, szervezeti és cselekvési egységét.

/folyt.köv./
18.10/e

- 42 -

NA 18^u

bb. 71. /közös közlemény...1.folyt./e

a finn kommunistapárt képviselői elismeréssel szóltak a magyar dolgozó népnek, a magyar szocialista munkáspárt vezetőségével az

szocializmus építése terén elért eredményeiről. hangsúlyozták, hogy a szocializmus építésének magyarországi vívmányai segítik a finn kommunista párt harcát is. a finn pártküldöttség kifejezte a finn kommunisták jókívánságait a magyar kommunistáknak, a magyar szocialista munkáspártnak, a további sikereket kívánt a magyar népnek a szocializmus építésében.

a két párt képviselői megelégedéssel állapították meg, hogy kedvezően fejlődnek a magyar-finn kapcsolatok a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élésének elvei alapján. a két párt folyamatos feladatának tekinti a magyar és a finn nép barátságának és sokoldalú kapcsolatainak fejlesztését, amely megfelel mindkét nép érdekének és hozzájárul az európai béke és együttműködés erősítéséhez.

a magyar szocialista munkáspárt és a finn kommunista párt képviselői a tárgyalások során megállapították, hogy kedvező fejlődés tapasztalható a nemzetközi életben. üdvözölték a vietnámi nép nagy győzelmét és hangsúlyozták, hogy a haladó erőknek továbbra is éberrel kell őrködniük a fegyverszüneti megállapodások betartásán. az imperialistaellenes erők együttes fellépése továbbra is fontos biztosítéka az indokínai népek szabadságáért, függetlenségéért és társadalmi haladásáért vívott küzdelem győzelmének. szolidaritásukat nyilvánították az imperialista-agresszió és a neokolonialista törekvések ellen küzdő népekkel. támogatásukról biztosították az arab népeket a közel-keleti válság igazságos rendezéséért, s az izraeli agresszió következményeinek felszámolásáért, a biztonsági tanács 1967. november 22-i határozata teljes végrehajtásáért vívott küzdelemben.

a két párt képviselői kifejezték reményüket, hogy a július első napjaiban összeülő európai biztonsági konferencia eredményes munkájával megkezdődik az európai tartós béke és biztonsági rendszer alapjainak lerakását. példájával kedvező hatást gyakorolhat más földrészek vitás kérdéseinek tárgyalások útján történő rendezésére. a magyar és a finn párt képviselői elismeréssel nyilatkoztak finnországnak a biztonsági és együttműködési konferencia előkészítésében játszott pozitív szerepéről.

a magyar szocialista munkáspárt és a finn kommunista párt küldöttségei hangsúlyozták a tárgyalások során, hogy pártjaik nagyra értékelik a szovjetunió békepolitikáját és támogatják az szkp 24. kongresszusán elfogadott békeprogram következetes és sikeres megvalósítását.

/folyt.köv./
18.16/e

- 43 -

NA 18³⁰

bb. 71. /közs közlemény...2.folyt./e

a magyar és a finn párt képviselői fontosnak tartják a társadalmi erők tevékeny szerepét mind az európai, mind a világbéke megőrzésében. ezért messzemenően támogatják az európai népek brüsszeli közgyűlése munkájának folytatását és a békeszerető erők ez év októberében összeülő moszkvai világkongresszusát.

a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom időszerű kérdéseinek megvitatása során a küldöttségek egyetértettek abban, hogy a kommunista- és munkáspártok 1969. évi tanácskozásának dokumentumai hozzájárultak a mozgalomnak a proletár internacionalizmus elvei alapján álló egysége megerősítéséhez. az imperializmus elleni küzdelem, a népek nemzeti felszabadításáért, a társadalmi háladásért és a szocializmusért folyó harc megköveteli a világ összes haladó erőinek összefogását, a kommunista és más imperialistaellenes erők akcióegységének megerősítését. mindkét párt határozottan elítéli a kommunistaellenes, a szovjetellenes megnyilvánulásokat, valamint fontosnak tartja a marxizmus-leninizmustól idegen revizionista és dogmatikus nézetek elleni harcot.

a magyar és a finn pártküldöttség meglepedését fejezte ki a két párt kapcsolatainak kedvező alakulása felett és kifejezte készségét azok további fejlesztésére. hasznosnak ítélte meg a testvérpártoknak sokoldalú találkozókon való részvételét, hogy tovább erősítsék a békéért és a szocializmusért folyó harcot.

a magyar és a finn pártküldöttség találkozási és megbeszélései a két párt kapcsolataira jellemző nyílt, baráti és elvtársi légkörben zajlottak le.

a magyar pártküldöttség átadta a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága meghívását a finn kommunista párt központi bizottsága küldöttségének magyarországi látogatásra. a meghívást köszönettel elfogadták.

x x x

az mszmp küldöttsége kedden hazaérkezett. a delegációt a ferihegyi repülőtéren pullai árpád, a központi bizottság titkára fogadta. /mti/

18.22/e

- 54 -

NA 1835

bb. 70. a belső szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

la/e

1973. június 12.

37. Lánchíd - alagút
38. belkereskedelmi küldöttség utazott románába
39. az indiai kp elnöke budapesten
40. coopturist iroda siófokon
41. a békés megyei tanács vb ülése
42. komárom megyei tanácsi vezetők utaztak skóciába
43. súlyos balesetek
44. a hajdu megyei tanács vb ülése
45. a Kecskeméti tömegkatasztrófa ügyének tárgyalása
46. „nyíregyházi nyár,,
47. uttörők petőfi-vándorturája
48. svájci könyvkiállítás
49. nyári uttörőolimpia
50. finn lárus
51. a pármal operaház vendégjátéka
52. a békehónap békés megyei záróünnepsége
53. közlemény az állati termékek behozatali és kiviteli tilalmáról
54. magyar-chilei barátsági gyűlés
55. bartók béla vegyeskar
56. mszbt-küldöttség utazott moszkvába
57. kőpeczi béla olasz szociológusokat fogadott
58. hazaérkezett a béketanács küldöttsége
59. elhunyt bihari zoltán
60. fotókiállítás a madách téren
61. dr. heiczman jános az ndk-ba utazott
62. timár mátyás látogatása a nim-ben
63. könnyűipari küldöttség utazott csehszlovákiába
64. tisztelgés a hanoi parkban
65. a lányok és fiatalasszonyok országos tanácsának ülése
66. főcze lajos hazaérkezett az ndk-ból
67. cseh miniszterhelyettes érkezett budapestre
68. a minisztertanács és a szot vezetőinek megbeszélése
69. nyisztor-díja
70. hírjegyzék

18.28/e

- 45 -

NA 1825

bb. 72. békeest a 7. kerületben

t zsu/te/e zs La

1973. június 12.

a béke és barátság hónapja 7. kerületi eseménysorozatának záróakkordjaként kedden békeestet rendezett az erzsébetvárosi népfront bizottság. az ünnepi estén - amelyen a törekvés stúdió adott színvonalas műsort - dr. pesta lászló, a hazafias népfront budapesti bizottságának alelnöke megnyitotta a valentyina tyereskova ürrepülésének 10. évfordulója alkalmából rendezett bélyegkiállítást. az érdekes tárlat tiz táblán 17 ország több száz bélyegét mutatja be - valamennyi a világ első női ürrepülőjének állít emléket. /mti/

bb. 73. miniszteri szemle a jászboldogházi aranykalász tesz-ben

vid/e fm La

1973. június 12.

a jászság hírneves szarvasmarhatenyésztő gazdaságában, a jászboldogházi aranykalász tesz-ben kedden határszemlét és munkamegbeszélést tartott dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter. a megbeszélésen résztvett dr. görgely istván, a szolnok megyei pártbizottság első titkára, dr. hegedüs lajos, a megyei tanács elnöke, és dr. kapás sándor, az országos fajtakísérleti intézet igazgatója.

a miniszter megismerkedett az első jászsági fajtakísérleti állomás munkájával. nyolcvan hektárnyi területen csaknem ezer növénytani kísérletet végeznek a tájegység viszonyainak legjobban megfelelő növényi kultúrák kialakítására. a több mint 7 000 hektáron gazdálkodó aranykalász tesz határában a miniszter tüzetesen tanulmányozta a szarvasmarhatenyésztés fontos alapját képező korszerű, nagyüzemi legelőgazdálkodási módszereket, a gazdaság 2 000 darabot számláló szarvasmarha-állománya részére 2 600 holdas legelőt létesített. a zöldterület javarésze azonban átlagosan 3-4 mázsa zöldtömeget adó szikes rét volt. tízmillió forintos beruházással 1 000 holdas korszerű legelőt alakítottak ki, amelyből 700 holdat öntöznek, 300 holdon pedig komplex gyepgazdálkodást folytatnak. a sávos, adagolt legeltetésre berendezett területen ma már 65-70 mázsa a holdankénti zöldhozam. az öszept egy-egy idényben ötször is lelegeltetik, így a tehénállomány bőséges zöldtakarmány-ellátását biztosítják. a 2 000 jószágot számláló tbc-mentes szarvasmarhaállomány ma legszebb a környéken, ami nem kis mértékben a célszerű nagyüzemi rét- és legelőgazdálkodásnak az eredménye.

/folyt.köv./
18.36/e

- 46 -

NA 1840

v

bb. 73. /miniszteri szemle...folyt./e

a miniszter és a megye vezetői, valamint a jelenlévő szakemberek megtárgyalták a tapasztalatokat, majd foglalkoztak az egész megyét érintő gazdasági kérdésekkel is. elismeréssel szöjt a tárca vezetője azokról az erőfeszítésekről, amelyeket a megye tesz a zárttermesztési rendszer kialakítása érdekében. hangsúlyozta, hogy a minisztérium messzemenően támogatja a különböző gazdasági társulásokot, mert ez a jövő intenzív gazdálkodásának az útja, a nagyobb terméshozamok alapja. /mti/

bb. 74. időjárásjelentés

la/e

1973. június 12.

a meteorológiai intézet jelenti június 12-én, kedden este:

a nappali felmelegedés erősödik

várható időjárás szerda estig: időnként kissé megnövekvő felhőzet, eső nélkül. mérsékelt, napközben kissé megélénkülő, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 24-28 fok között. /mti/

bb 75. tisztújító közgyűlést tartott a magyar nyelvtudományi társaság

t ms/tr um La

1973. június 12.

a magyar nyelvtudományi társaság kedden bárcai géza akadémikus elnöklésével tartotta tisztújítással egybekötött rendes évi közgyűlését az akadémián.

az elnöki megnyitó után kiss lajos, a magyar tudományos akadémia nyelvtudományi intézetének főmunkatársa szlavisztika és magyar nyelvtudomány címmel tartott előadást, majd szathmári istván tanszékvezető egyetemi docens, a társaság főtitkára számolt be a legutóbbi év munkájáról, eredményeiről. kiemelte, hogy a társaság - az oktatáspolitikai határozat szellemében - elmúlt évi munkájában nagy súllyal foglalkozott az anyanyelvi oktatás korszerűsítésével. többek között a nyelvoktatási szakosztály az anyanyelvi oktatás korszerűsítését kimunkáló előadássorozatot kezdeményezett az érintkező tudományok, a matematika, a pedagógia stb. köréből. a nagyszerű hódmezővásárhelyi vándorgyűlés témája pedig a középiskolai nyelvoktatás korszerűvé tétele volt.

/folyt.köv./
19.27/um

- 47 -

NA 1905

bb 75. /tiszujító ...folyt./um

a közgyűlésen adták át a társaság kitüntetéseit. a révay miklós emlékéremmel károly sándort, a nyelvtudományok doktorát, a csúry bálint emlékéremmel pedig ördög ferenc nagykanizsai gimnáziumi tanárt tüntették ki. a nyelvjárás - kutatási emlék-lapokat az idén fédermayer istván és timaffy lászló gimnáziumi tanárok, a győr-sopron megyei földrajzi névgyűjtés irányítói kapták.

a közgyűlés újjáválasztotta a társaság tisztikarát. az elnöki széklet továbbra is bárczi géza akadémikus, az alelnöki tisztséget yokos dávid professzor és németh gyula akadémikus tölti be. a társaság főtitkára újból szathmári istván tanszékvezető docens lett. /mti/

bb. 76. elhunyt bánhidj józsef, a miskolci nemzeti színház örökös tagja

vid/e la

1973. június 12.

bánhidj józsef, a miskolci nemzeti színház örökös tagja 85 éves korában kedden miskolcon elhunyt.

1888-ban született aradon, s ott kezdte színészi pályafutását is, 1908-ban. később kolozsvári, nagyváradi társulatokhoz szerződött. ezt követően 1919-ben került először a miskolci színházhoz. innen debrecenbe ment, majd 1922 és 1939 között több budapesti együttesnek, így az akkori renaissance- és a vígszínháznak volt tagja.

1940-ben ismét a miskolci színházhoz szerződött - ennek tagja maradt haláláig.

1947-ben lett a miskolci nemzeti színház első örökös tagja.

bánhidj józsefet a miskolci nemzeti színház saját halottjának tekinti. temetése június 15-én, pénteken lesz a miskolci Mindszenti temetőben. /mti/

19.47/e

- 48 -

NF 19⁰⁵

bb. 77. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

la/e

1973. június 12.

71. közlemény az mszmp küldöttségének finnországi látogatásáról
  72. békeest a 7. kerületben
  73. miniszteri szemle
  74. időjárásjelentés
  75. nyelvtudományi társaság
  76. elhunyt bánhidj józsef
  77. hírjegyzék
- /mti/

...-

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztők: koncz antal
lakatos erzsébet

20.58/e

- 49 -

NF 21⁰⁰